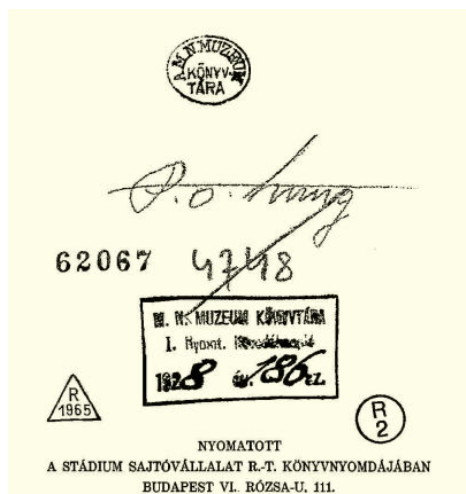

nagyrákói és kelemenfalvi
RAKOVSZKY MENYHÉRT
(1894 - 1959)
versei:

» „FIATALSÁG FEJFÁJA” «
ÉS
AMI ABBÓL KIMARADT

A Magyar Elektronikus Könyvtár számára rendezte:
Rakovszky István,
© 2007

Rakovszky Menyhért
fényképe számára fenntartott oldal

Sajnos még nem sikerült róla találnom egy fényképet.
Ezért kérek mindenkit, aki tud képekről, jelezze.
Rakovszky István

Tartalomjegyzék.

ELŐSZÓ.....	7
ÉLETRAJZ.....	8
FIATALSÁG FEJFÁJA	10
EGYSZER VOLT — RÉGEN VOLT...	11
A CSODASZIGET.....	11
A HEGYFOKON.....	12
AZT ÍROD...	13
VÁRSZ-E MÉG?	13
AZ ÁLMOK, AMIKET ÖSSZETÉPTEM...	14
NE ADJA AZ ISTEN...	14
TUDOD, ILYENKOR HAZUDIK A NYÁR!	15
CSAK EGY KICSIT LETTEM VOLNA ROSSZ.	16
LEVÉL.....	16
VADVIRÁGOK.....	17
KIT TE NEM ISMERSZ...	17
HA A FEHÉR ÁLMOK...	18
FOGUNK-E MÉG?...	19
TUDOD, EGYSZER...	20
RÉGI CSÓKOKTÓL FAGYOS A LELKEM.	20
BÁRSONYKÖTÉSES PIROS KÖNYVBEN	21
HA EGY MARÉK MÚLT...	21
AKIT AZ ÁLMOK ÖSSZETÖRTEK...	22
A CSATATÉREN.....	22
A MÚLTRÓL.....	23
AZ ÉN SZOBÁM...	24
MA VISZONTLÁTTAM A JÉGHEGYEKET...	25
MEGÍROM NEKED, HOGY ÉLEK...	25
ÁTÁLMODTAM SOK MÁMOROS ÉJET	26
IMÁDKOZZUNK, TESTVÉREK...!	27
AZOK AZ ÓRÁK.....	27
TAVASSZAL...	28
ÖLELÉSEM ELPAZAROLTAM...	28
HA ELMENNÉK IS...	29
VISSZAADHATOD, AMI ELVESZETT...	29
HOSSZÚ UTAT KELL VÉGIGJÁRNOM...	30
GYERMEK VOLTÁL MÉG...	30
LEHET, HOGY ÚTAINK...	31
NEM AZ A HŰ...	32
FÉLEK, HOGY A SZÍVED ELVESZTED...	32
HA NEM FÉLSZ TÓLEM, ELJÖHETSZ VELEM...	33
ACÉLRÓZSÁK.....	34
ELKÍVÁNKOZOL...	35

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NEM, MÉG NEM HALTÁL MEG...	36
A NAP FORRÓ, BÜSZKE ÉS KEGYETLEN...	36
MA MÉG...	37
NEM LESZ RÁ SEMMI, DE SEMMI OKOD...	38
BÚSAN TÖBBÉ NEM LÁTSZ...	38
FIGYELJ RÁM... TAVASZ VAN...	39
HA ÚGY AKARNÁM...	40
ÉN NEM ÁLLOM...	41
NEHÉZ ÓBOR VOLTAM...	42
HIÁBA VÁRSZ...	42
ÉJSZAKA, ÉJSZAKA!	43
A MAGÁNY.	43
IDE, HOZZÁM, MÁR NEM JÖHETSZ SOHA...	44
KÜLÖNÖS, HOGY NEM VAGY	45
ROMÁNC.	46
SZÉP LENNE ...	46
ITT JÁROK MEGINT...	47
ELVESZETT UTAK ÉJJELET JÁROM...	47
OLVASTAM A SZEMEDBŐL...	48
MENEKÜLJ...	49
NINCS IDŐM...	49
MEGSÚGOM NEKED...	50
KÉT FORRÓ KEZEMMEL...	50
HA MAJD TÖRT SZÍVVEL...	51
ÉNFELEM NE JÖJJ GYÁVASÁGGAL!	52
LÁTOD, ÉN OLYAN LESZEK...	53
... ÉN NEM...	54
URAM, SÁTÁN, ADJ MÁR KEGYELMET.	55
A SÁTÁNHÓZ.	56
HABZÓ SERLEGEMMEL...	57
KÖNYÖRGÉS.	58
AZ ÚJ KIRÁLYNŐ.	59
ÁLMOGTAM FÉNYES, SZENT IDŐKET	59
KÉRDŐJELEK.	60
HA AKAROD, HOGY NÁLAD MARADJAK...	60
TALÁN IJEDTEN ELFUTSZ TŐLEM.	61
KÁR ÉRTED, HOGYHA NEM SZERETSZ NAGYON...	62
TIÉD LESZEK, HOGYHA BEVALLOD...	62
HA NEM HAZUDTÁL...	63
KÁR ÉRTED .	63
VERS AZ ISMERETLEN ASSZONYHOZ.	64
MÉG EGY VERS AZ ISMERETLEN ASSZONYHOZ.	65
A TALMI ÉKSZER.	66
MINDENEM A TIÉD...	67
VIGYÁZZ...	67
HATALMAS ASSZONY...	68

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ELMENNI — TUDOK	69
ITT NEM VAGY!	70
VAN MÉG EGYPÁR DALOM	71
EGYSZER ELTÉVEDTEM... ..	72
CSAK NAPOK VANNAK... ..	73
EBBEN A NAGY MAGÁNOSSÁGBAN... ..	73
SZÉP ASSZONY, ÉN MÁR BÚCSÚZNI JÖTTEM... ..	74
A NAGY MOCSÁR... ..	75
BALLADA... (1)	76
HÁTHA NEM VAGYUNK EGYMÁSTÓL TÁVOL?	76
NEM ÁTKOZÓDOM... ..	77
HA AZ EMBER AZ IDŐKBE NÉZ... ..	77
JÁROM AZ ELMÚLT TAVASZ UTCÁIT.	78
DÉJA VU.	79
BÉKÜLGETEK... ..	80
MINDEN ÉVBEN SZÜRKÉBB LESZ	81
BÖLCSNEK LENNI... ..	82
TI ERŐSEK... ..	83
ÚGY SZERETNÉK ÉN IS... ..	84
FELJÖTT MÁR AZ ESTHAJNALCSILLAG.	85
EMLÉKEZEM... ..	86
ELÉGIA A SZÉPSÉGHEZ.	87
VOLTAM... ..	88
IRIGYELLEK... ..	89
FURCSA, FURCSA... ..	90
A NYÁR NEM VOLT HOZZÁM	91
MIÓTA ELVÁLTUNK... ..	92
MÁR BELETÖRÖDTEM... ..	93
KÁR A TŰZÉRT... ..	94
CSEND VAN... ..	95
BALLADA. (2)	96
AZT MONDJÁK RÓLAM... ..	96
VIRÁGÉNEK.	97
MÁR VÉGIGÉLTEM AZ ÉLETEMET... ..	97
ÚR MARADTAM.	98
VÉGRENDELET.	99
E G Y É B V E R S E K	100
NE SÍRJ HA SZÉTFOSZLIK.	101
MENYHÉRT VERSE.	102
I N D E X.	103

ELŐSZÓ

A Rakovszky család hosszú irodalmi tradícióra tekint vissza.

A XVI. századból is több családtag is híres-neves költő volt. A szlovákok is büszkék rájuk, mint az „ő” nagy humanista költőikre. Többen az ősi birtokról — mely a középkori iratokban „Rakouch”-ként szerepel, magukat Rákóczi-nak vagy latinosan Rakoczius-nak írták.

Rakovszky Menyhért apja, István (1847-1910), a Legfelsőbb Állami Számvevőszék elnöke, maga is sokat írt, valamint Voltaire és más francia írók munkáját fordította magyarra. (Lásd Szinnyi József: Magyar Írók).

Az irodalom iránti érdeklődést fiai is örökölték és hárman: Menyhért, István és Iván aktív költők voltak.

Csak Menyhért és apám, István versei jelentek meg nyomtatásban. Iváné csak kéz- és gépírásban maradt fenn. Mind a három elérhető az Interneten, mind a MEK, mind a Rakovszky család honlapján (www.rakovszky.eu) az „Irodalom” rovatban.

Rakovszky Menyhért itt olvasható versei könyvként eredetileg 1928-ban jelentek meg. Mivel a sírjára akarata szerint az is felkerült, hogy „KÖLTŐ”, biztos vagyok, hogy sokkal több verset írt, mint ami a könyvben lett kinyomtatva. Ezért két másik verset is bevettem ide. Az egyik, egy fiatalkori verse, mely a „Zászlónk” 1911/12-es számában látott napvilágot, a másikat meg Iván nagybátyám versei között találtam „Menyhért Verse” címmel; így a szerzője kétes, ezért mindkét könyvben olvasható.

Legalább egy verse meg is lett zenésítve.

A „Fiatalság Fejfája” Menyhért nagybátyám élete közepén jelent meg. Így feltételezhető, hogy azután is folytatta a költészet művelését és a további 31 évben is verselt. Sajnos ezek vagy elvesztek, vagy valamilyen doboz, fiók mélyén rejtőzködnék és várják, hogy valaki végre őket is megismertesse a nagyvilággal. Amikor ezeket kézhez kapom, megjelenhet az „on-line könyv” második kiadása, Rakovszky Menyhért összes ismert verseivel.

Az a tervem, hogy minden Rakovszky-írást, illetve Rakovszky tárgyú írást elérhetővé tegyek az Interneten. Lehetőleg mind a MEK-en, mind a honlapon keresztül.

Ezért itt is kérek mindenkit, kinek ilyenekről információja van, bocsássa azt, illetve ha tudja magát az írást, a rendelkezésemre, hogy közre tudjam adni. Elvégre ezek is a magyar kulturális örökség részei. Valószínűleg jó része főleg a kutatók számára lesz érdekes, de az is egy indok az elérhetőség megteremtésére. Azt kiadni, ami a nagyközönség érdeklődésére is számíthat, pedig a kötelességemnek érzem.

Kívánok kellemes olvasást, a versek élvezetét.

Rakovszky István
Mögling, Bajorország
2007. december 12.

ÉLETRAJZ

A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG SZEMÉLYI LAPJA ALAPJÁN:

Magyarországon, Budapest székesfővárosban született, 1894. november 7-én. Apja, Rakovszky István (1847-1910) v.b.t.t., a Legfelsőbb Állami Számvevőszék elnöke, anyja szilasi és pilisi Szilassy Ida.

Rakovszky István (1885-1953) és Rakovszky Iván (1885-1960) öccse.

Római katolikus vallású, nőtlen családi állapotú.

A közös hadseregnél előbb huszárfőhadnagy, majd Budapest székesfőváros testnevelési és népgondozó felügyelőségének 1935. április 15-én kiadott okmánya szerint részére a Kormányzó március 5-én „átlagon felüli háborús teljesítménye elismeréseképp” századosi rendfokozatot adományozott.

A szombathelyi III. honvéd fogatolt, vonatosztály parancsnoksága „Erdélyi Emlékérem” viselésére adott engedélyt 1941-ben.

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság 1941. szeptember 18-ai engedélye alapján „Nemzetvédelmi Kereszt” jogosultja lett.

1942-ben a Vitézi Rend Főszéktartósága által Budapesten június 25. napján 4723/1942. Biz. III. szám alatt kiállított igazolvány szerint a Kormányzó által 1942. ugyanezen napján vitézzé felavatták, és a vitéz jelző használatára és a jelvény viselésére lett jogosult.

Kitüntetései: I. és II. osztályú vitézségi érem, Signum Laudis, Károly csapatkereszt, sebesülési érem viselésére volt jogosult.

Tartalékos katonai szolgálat négy év és három hónap volt az első világháború alatt 1914. augusztus 1. és 1918. október vége között teljesített szolgálatot.

1919. január 25-én avatták államtudományi doktorrá.

1919. március 21-én jogtudományi doktorrá.

Az egyesített ügyvédi és bírói vizsgát 1920. december 13-án tette le.

A magyar mellett nyelvismerete német, angol és francia volt.

Pályája:

Államhivatalba lépése előtt öt éven át gyakorló ügyvédség. Ezt követően

1./ A magyar királyi igazságügy-miniszter 1928. december 20-án kelt rendelete szerint a Kormányzó 1928. december 18-ai elhatározásával a Pestvidéki Törvényszékhez kinevezte bírónak. Esküt tett 1928. december 31-én, és ezen a napon foglalta el állomáshelyét.

2./ 1929. május 27-én az igazságügy-miniszter biztosította arról, hogy az ügyvédi gyakorlatát beszámítják.

3./ 1931. november 23-án az igazságügyi tárca rendeletével a következő év első napjától előbbre soroztatta beosztásában.

4./ Ez történt 1935. november 13-án is, amikor a következő esztendő, 1936. január 1-től lépett előbbre a fizetési osztályában.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

5./ A Kormányzó 1937. június 30-ai elhatározása alapján július 6-ával az Igazságügy-miniszter kinevezte az Adonyi Királyi Járásbíróság elnökévé. Állásából július 22-én felmentve. Július 23-án letette a hivatali esküt, augusztus 21-ével előbbre sorolták.

6./ 1940. május 8. újabb előbbre lépés június 1-től.

7./ 1941. március 3-án az igazságügy-miniszter saját kérelmére az Esztergomi Királyi Járásbírósághoz helyezte át hasonló minőségben, március 17-ével mentette fel. Március 26-án vette át az Esztergomi Királyi Járásbíróság vezetését.

8./ 1942. június 30-án a Kormányzó előbbre léptette június 1-ével.

9./ 1942. szeptember 24-én, a Kormányzó szeptember 20-i elhatározásával az igazságügy-miniszter a Budapesti Királyi Ítéltáblához ítélőbíróvá kinevezte, felmentve november 14-ével, Esztergomban. Esküjét november 20-án tette le.

10./ Horthy, 1943. szeptember 20-án kelt elhatározása alapján az igazságügy-miniszter szeptember 24-én kelt rendeletével a Kúriához nevezte ki bírónak, október 6-ával felmentette, hivatali esküjét - 1943.El.IV.E.8/5. szám alatt - a M. Kir. Kúriának Teljes Ülésében október 7-én letette.

Az 1944. április 7-ei kúriai rangsorban az idő tájt 60 kúriai bíró volt, köztük (hátulról 6-ként) dr. vitéz Rakovszky Menyhért.

11./ Az Igazságügyi Igazoló Bizottság 1945. május 30-án igazolta, a „B” listabizottság tényleges szolgálatban, 1946-ban megtartotta.

12./ 1945. május 4-én, majd 1946. március 1-jén tett esküt az új rendszerekre, Ideiglenes Nemzetgyűlésre, illetve a Magyar Köztársaságra. 1949. szeptember végével tényleges nyugdíjba helyezték.

Idézet Dr. Zinner Tibortól az

„Évtizedek és tizedelések a jogászvilágban 1918-1962”

„A személyzeti politika 1945-1956-ig” című fejezetből, az 1949-es eltávolításokról:

„A kúriai másodelnök hamarosan újra serénykedhetett, nyolc bíróval és tanácselnökkel közölte július 8-án, hogy a tárca nyugállományba helyezte őket. Ekkor kapott értesítést... az 54 éves Rakovszky Menyhért.... dr. Rakovszkyt... szeptember végével, valamennyiüket az 1948. évi XXII. tc. alkalmazásával távolították el.”

1951-ben kitelepítették Dömsödre.

Gége és torokrákban halt meg 1959 március 21.-én, Budapesten.

A Farkasréti temetőben a sírján (606-os jelű 28. „templomi fülke” a csarnokfolyosón) a következő felirat áll:

Rakovszky Menyhért
jogász, kúriai bíró; költő
1894-1959.

FIATALSÁG

FEJFÁJA

EGYSZER VOLT — RÉGEN VOLT...

Hajtott a láz és hívott a Szépség;
Vártam a forró, színes Életet...
Első dalaím csak azt mesélték:
Emlékszel-e, hogy tetszettek neked?

S most meggyötörve, vihartól verten
Bujdosom, mint a törtszárnyú madár,
S, ha nem bírom már s meg kell pihennem,
Fáradt lelkem a múltba viasszaszáll...

A dalom most már vad sikoltás csak,
Halottas ének húlt vágyak felett;
Nincs bennük tűz, vágy, csak dac, csak bánat,
Mondd, a verseim most is tetszenek?...

A CSODASZIGET.

Nézem, nézem a csodaszigetet...
A nagy hullámok útamat állják,
Vagy általúszom, vagy odaveszek!

Örömszágból szörnyű gyász kerget:
Csendesen meghalt a régi énem,
A lelkem őse: az álomherceg.

Hófehér lelke messzire szállott:
És én vergődöm a nagy tengeren
És háynak-vetnek a vad hullámok.

S a partról hívnak: „Óh, gyere velünk,
Tudd meg, hogy szürkén is lehet élni
És fakó füstöt áldozz minekünk.”

S nézem, nézem a csodaszigetet,
A partra többé vissza nem megyek.
— Vagy általúszom, vagy beleveszek.

A HEGYFOKON.

Elmerengek este
Itt, fönn, a hegyfokon;
Alattam fénylik
Az éji város
S én csendben álmodom.

Olyan jó idefönn;
Le dehogy is szállnék
Ott lenn az élet
Ott annyi a fény
Ott annyi az árnyék.

Itt csak a homály van,
Ott tombol az élet;
Ott mind lázas
Ott mindenfelé
Fénylő tüzek égnek.

Ott annyi a vágy, hogy
Nyugodni se térnek,
Ott rohan minden,
Ott mindenkit hajt
Az önzés, az érdek.

S Itt csak a homály van
A távol hegyfokon...
Ott lenn az élet, —
De jó nekem, aki
Csendesen álmodom.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

AZT ÍROD...

Azt írod, fáj, hogy oly messze járok,
Egyedül vagy sok szobor között;
Kikacagnak néma márványpárok
S imádkozó, szürke ördögök.
Nincs gazdája gazdag aranyodnak,
Vad szél zúgja túl lelked dalát:
Várj, amíg a kövek felzokognak,
S lépted nyomán felsírnak a fák.

Csókod tüzét, hogyha nem is várják,
Zengd a jövő győztes énekét;
Kacagd ki a szürkék büszke vágyát
S ne zavarjon meg a vaksetét!
Rejtsd el mélyen, mélyen el lelkedbe
Szíved izzó, lángoló dalát,
Ki tudja, tán nincs az idő messze,
Hogy hangodra felelnek a fák?

Éjszakákon, csikorgó hidegben
Meg ne fagyjon benső meleged;
Acélpáncél véd a török ellen:
Saját éned, mely benned pezseg.
Ne szórd széjjel kincsét aranyodnak,
Ne pazarold lelked harmatát;
Várj, amíg a kövek felzokognak
S lépted nyomán felzúgnak a fák.

VÁRSZ-E MÉG?

Bízol-e még a régi vágyban?
Álmokat látsz-e mostanában?
Tudod még a régi meséket?
Örölsz-e még a verőfénynek?
S lelkemnek meghalt ős istenét
Hiszed-e még?... Hiszed-e még?

És néhanap zokogsz-e értem,
Hogy a régi útról letértem?
Hiszed-e még, hogy visszajövök
Bűnbánóan és könnyek között?
Az álmok régi szerelmesét
Várod-e még? Várod-e még?

AZ ÁLMOK, AMIKET ÖSSZETÉPTEM...

Az álmok, amiket összetéptem,
Valamikor még visszatérnek,
Ha már sok évet végigéltem,
Elég sokat, hogy visszanézzek.

Akkor még egyszer fellobognak
A rég elaludt, forró lángok
És visszatér a múlt napoknak
Száz emléke, mely tovaszállott.

De csak azért, hogy szépen, csendben,
Kifosztott szívvel, bús-szegényen,
Mégegyszer sírva átöleljem
Az álmot, amit összetéptem.

NE ADJA AZ ISTEN...

Ne adja az Isten, hogy megszeresselek:
Jaj lenne énnekem s ezerszer jaj neked!

Ott ölelnélek át, ahol elérnélek
S elperzselne lángja csókjaim tűzének.

Vakon, örülettel járnék te utánad
S, hogyha nem adnának, hát elrabolnálak.

Belemarkolnék az idegen aranyba
S a hajadba szórnám gúnyosan kacagva.

Jaj lenne énnekem s ezerszer jaj neked;
Ne adja az Isten, hogy megszeresselek!

TUDOD, ILYENKOR HAZUDIK A NYÁR!

Tudod, ilyenkor hazudik a nyár!

**Ilyenkor elfog az édes mámor
S boldogan jársz-kelsz a holdsugárnál,
Mintha örökkön rózsák közt járnál,
Mint, aki mindig virágon gázol;**

**Mint, kinek a sors mindent megadott
S aki nem vágyik több ölelésre
S egy álma sem volt még összetépve
S egy reménye sem volt soha halott.**

Tudod, ilyenkor hazudik a nyár!

**Ha az utcákat majd végigjárod
A borús, ködös őszi napokban
Egyedül, búsan és elhagyottan
S eszedbe jut, hogy nincs kire várnod;**

**Eszedbe jut majd első szerelmed,
S a sok reményed, mely tovaszéledt,
Érzed lelkedben az ürességet
S a száraz ágak tompán recsegnek:**

Akkor érzed, hogy hazudott a nyár.

**S, ha a környéket már mind bejártad
S felbandukolsz a dérlepte hegyre,
(Valami ösztön űz téged egyre
Odahagyni a kihalt utcákat.)**

**Felérsz lassan s a várost nem látod,
Csak felhőt látsz és semmi egyebet,
Sűrű köd borong a házak felett
S a légben, fenn, egy bús varjú károg:**

Akkor tudod, hogy hazudott a nyár.

**Ha a sok gyásztól lelked kifárad
S megtérsz a csendes, meleg szobába,
Hol dajkamesét mormol a lámpa
S alatta mások víg arccal járnak,**

**Megtanulsz te is tompán nevetni;
— A nyár napjai már véget értek
S az ősz keservét többé nem érzed;
Örömed nincs és nem is bánt semmi:**

Úgy érzed, hogy az ősz is hazudott!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

CSAK EGY KICSIT LETTEM VOLNA ROSSZ.

Csak egy kicsit lettem volna rossz,
Most ott ülnék a nagy lakomán
S belenevetnék a világba
Gúnyosan, tompán és ostobán.

Kikacagnám, aki jobb nálam
S tagadnám a lángot, az erőt
S komoly arccal hallelujáznék
Otromba kőbálványok előtt.

Messzi tájon dehogy bolyongnék,
Kopár szirten, múltak szerelmén;
De, aki kezem megcsókolja,
Azt nagy hidegen megölelném.

LEVÉL.

Azt a sok csókot, amit adtam,
Forró lánggal, vagy öntudatlan,
Azt a sok bűnös bolondságot
– Úgy-e, édesem, megbocsátod?

S, hogy az első szerelmes dalom
Nem te rólad szólt: az ajkamon
S első rózsám nem neked termett,
– Úgy-e, kedvesem, elfelejtet?

S azt az utcát, hol annyit vártam,
A fakó képet a szobámban
S az első vágyat, mely elfogott,
– Úgy-e, nagyon szeretni fogod?

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

VADVIRÁGOK.

Meleg van, forró dalok szállnak,
Add a kezed, Édesem, gyerünk!
Nekünk, két szegény vadvirágnak,
Zöld erdők mélyén van a helyünk.

Minket viharok dúltak, ráztak
S megtépáztak goromba szelek,
Mirajtunk már csonkák az ágak
S leveleink fakón csüggenek.

Üvegházi, ápolt palánták
Nálunk sokkal, százszorta szebbek;
Őket öntözték, megkapálták
S meleg volt, mikor kirügyeztek.

Tőlünk nem kérdik, honnan jöttünk?
Mit éreztünk a jégen, fagyon?
Milyen szelek zúgtak fölöttünk?
Csak kacagnak a tört ágakon.

Nekünk, két szegény vadvirágnak,
Zöld erdők mélyén van a helyünk;
Ránk csobogó patakok várnak,
Add a kezed, Édesem, gyerünk!

KIT TE NEM ISMERSZ...

Akit te ismersz, ki kit sem szeret,
Ki nem tud vígan kacagni veled,
Aki nem kér, csak néz, néz kevélyen:
— Az az én második énem.

Kit te nem ismersz, az a nagy gyerek,
Ki mindig zokog vagy mindig nevet,
Ki didereg a havon, a szélben,
— Az az én igazi énem.

HA A FEHÉR ÁLMOK...

Rakovszky Menyhért **Ha a fehér álmok...** Derső Sárosi zenéje

Ha a fe-hér ál-mok fe-ke-té-vé vál-nak
Ne nézd hogy az á-lom, az áb-ránd mi-vé lett
Ha már itt lesz az ősz, vé-ge lesz a nyár-nak
És hogy te ki voltál, S mi-vé tett az é-let
Ne ke-se-regj raj-ta Nyugodj be-le szé-pen
Ne zo-rogj ha egy-szer vé-ge lesz a nyár-nak
Ne kér-dezd, hogy mi volt va-la-mi-kor ré-gen
Ha a fe-hér ál-mok fe-ke-té-vé vál-nak

Ha a fehér álmok
Feketévé válnak,
Ha már itt lesz az ősz,
Vége lesz a nyárnak;

Ne keseregj rajta,
Nyugodj bele szépen
S ne kérdezd, hogy mi volt
Valamikor régen.

Ne nézd, hogy az álom,
Az ábránd mivé lett
És hogy te ki voltál
S mivé tett az élet!

Ne zokogj, ha egyszer
Vége lesz a nyárnak,
Ha a fehér álmok
Feketévé válnak...

FOGUNK-E MÉG?...

**Fogunk-e még együtt kacagni
S virágot szedni künn a réten?
Fogod-e még hajadba tűzni
A nefelejtset, mit én téptem?**

**Találkozunk még? S mi lesz aztán?
Talán szétfoszlik majd a bánat
S kínból fogant, bús dalok helyett
Forró, szerelmes nóták szállnak.**

**Vagy csak titokban összenézünk
És mindegyikünk összerezzen
S megyünk tovább a csendes úton
Egy szép álommal szegényebben...**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

TUDOD, EGYSZER...

Tudod, egyszer elmúlik a láz,
És elbocsátjuk egymás kezét,
S a koszorút, mit együtt fontunk,
Levelenkint tépjük szerteszét.

Ha találkozunk a sötétben,
Hideg göggel fordulunk félre;
Akkor beszélünk, hogyha látják:
Keveset, tompán és kimérve.

Egymás nevének hallatára
Gúnymosolyunk tüze felvillan,
Örök bosszú köt minket össze
Holtomiglan — és holtodiglan.

Lehullanak a piros rózsák,
Ha eljön a ködös, szürke tél;
Szilaj, tüzes éveknek múltán
Meglásd, — egyszer a láz véget ér!

RÉGI CSÓKOKTÓL FAGYOS A LELKEM.

Régi csókoktól fagyos a lelkem,
Hogy elég legyen, sokat szerettem:
Nagy nyár után a tél oly kietlen.

Régi sebektől fagyos az élet,
Érzem a szagát megaludt vérnek,
Kísérteteknek zajától félek...

Öreg temetők csendje rázkódtat,
Valahol, messze, harangok szólnak;
Hallom a hangját a siratóknak.

BÁRSONYKÖTÉSES PIROS KÖNYVBEN...

Bársonykötéses, piros könyvben
Elfakult, régi emléksorok;
Én írtam azt, mikor még hittem,
Hogy örökösen győzni fogok.
Azóta annyi minden elveszett...
– Égesd el régi emlékkönyvedet!...

Annyi álom elszállt azóta;
Mit megvetettem, abban hiszek,
Új könnyek ülnek a szememben
És kiapadtak a régiek.
Ma már más verset írnék teneked;
– Égesd el régi emlékkönyvedet!...

Ha mostanában találkozánk,
Talán kihalna a szeretet.
Ma megvetnél talán engemet
És gyűlölnélek én tégedet.
Annyi sok történt velem és veled;
– Égesd el régi emlékkönyvedet!

HA EGY MARÉK MÚLT...

Ha egy marék múlt visszatéved
Az Idők nagy rengetegében,
Felcsendül egy-egy régi ének
S tüzebben ömlik a vérem.

Tompán zúgnak öreg beszédek,
Régi, szép órák integetnek
S eszembe jut, hogy gazdag voltam
És most romok között lézengek.

S, miként kis gyermek a sötétben,
Ha a nagyok pihenni tértek,
Csendben súgom, hogy más ne hallja,
De én elhigyjem: „Én... nem... félek.”

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

AKIT AZ ÁLMOK ÖSSZETÖRTEK...

Akit az álmok összetörtek,
Ne szőjjön többé reményeket;
Járjon kacagva, mint a többi,
Lelke mélyén sír bár, úgy lehet.

Egyedül járni ne akarjon,
Szelíden nézzen, ne kevélyen
S ne vágjon többé ölelésre:
Ki mit sem adhat: mit se kérjen...!

Lelke senkihez ne tapadjon,
Magát senkihez le ne kösse
S ha felébred egy régi álma,
Az emlékét is tépje össze...

Tegyen úgy, mintha nem érezne,
Bár lelke beteg, agya szédül,
Tegyen úgy, mintha úgy jött volna
A világra szív, lélek nélkül.

Járjon kacagva, mint a többi,
Lelke mélyén sír bár, úgy lehet;
Hiszen az álmok összetörték;
Ne szőjjön többé reményeket.

A CSATATÉREN.

Nem baj, ha soha vissza se térek,
Én nélkülem is rohan az Élet.
És nem halnak meg az ősi álmok
S az örök dalt, mit én daloltam
S te is daloltál, folytatják mások...

S a csók, amellyel adós maradtam,
Mások ajkán, de az is elcsattan.
Elkorhad a múlt és él a jelen;
S az örök dal, az tovább hangzik
Az én ajkamon, vagy én nélkülem.

A MÚLTRÓL.

Ismered-e a múltat?

**Napközben nagyon gyenge legény,
Szétfoszlik, ha szemébe nézel
S szegény nagyon; fizetni nem tud
Sem vert arannyal, sem reménnyel.**

**De, hogyha éjjel lep meg téged,
Kicsi szobádban, egymagadban,
Egy perc — és úrrá lesz fölötted
S te mész utána öntudatlan.**

**Megállsz a régi ablakoknál,
Bejárod az öreg utcákat
S felcsendülnek a régi dalok,
Mik szép csendesen tovaszálltak.**

**Bejárjátok a temetőket;
Füves, benőtt sírok közt jártok
És lassankint sorban felnyílnak
Tárcádban a préselt virágok.**

**Megint állnak mind a légvárak,
Mik nagyon régen rombadóltek
És te izzó, vágyó ajakkal
Várod a régi szeretődöt.**

**Egyszerre csak elszállott a múlt
S te egyedül találod magad!
Nem ismersz rá saját szobádra:
Új bútorok, idegen falak.**

**Csodálkozva nézel meg mindent,
Álmos szemmel, messziről jötten,
S tűnődve kérded önmagadtól:
„Ki az az úr ott a tükörben?”**

AZ ÉN SZOBÁM...

Az én szobám csendes és hideg...
Csak néha jön hozzám valaki,
Ha útja éppen erre viszi,
Pár közömbös szót elmondani.
És nem várnak rám csókos ajkak,
Amikor lassan hazaballagok
S nem fonódnak a nyakam köré
Puha, szerelmes női karok.
Nincsen, aki velem örüljön,
Nincs, ki zokogjon élttem során...

S olyan csendes, kihalt a szobám,

S ilyenkor, néha, mégis várok,
Pedig tudom, nem jó senki se
S lesem, nem nyílik-e az ajtó?
És vágyva-vágyom valakire,
Aki forrón, tűzzel átöleljen
És simogassa forró homlokom,
Akinak csókja feltüzeljen:
Mámort, csókmámort szomjúhozom...
Mámort, mely éget, mint a pokol,
Mely szerelmes, forró és pogány...

S olyan csendes, kihalt a szobám.

S ilyenkor, mintha megint látnék
Ködös, halvány álmképeket
Dicsőségről, fényről, máglyáról
S azt hiszem, hogy csatába megyek.
Vágyom heves, örült harcokra,
Csatákra, hol a kar nem pihen
S végezni szebben vagy csúnyábban,
De nem úgy, mint a többien:
Nagyon szeretve vagy megvetve,
Dicsőség között vagy Golgothán...

S olyan csendes, kihalt a szobám,

Ábrándok, mik megmaradtatok,
Foszoljatok ti is szerteszét;
Hiszen már hányszor láttam sírva,
Hogy mivé lesznek a szép mesék!
Ábránd, mely már halvány és ködös,
Melyben nem hisz az álmod szövő,
Csak arra jó, hogy jobban fájjon
A bús jelen, a sivár jövő!
Lelkem úgyis elveszett régen:
Nagy szerelmek forró alkonyán. —
S olyan csendes, kihalt a szobám! —

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MA VISZONTLÁTTAM A JÉGHEGYEKET...

Ma viszontláttam a jéghegyeket,
Melyektől mások annyira félnek...
Ők elkísértek, mint jó testvérek;
Szeretem őket, mert ők az Élet,
Mert ő nélkülük győzni nem lehet...
Ma megcsókoltam a jéghegyeket...

Ma megéreztem a szürke fátyolt,
Melyet a Végzet közénk bocsátott!
Látod, nem szórok arra sem átkot,
Nem mondom, hogy a tűz, a vér álnok,
Nem hiszem, hogy a csókokért kár volt...
Mondd, érzed te is a szürke fátyolt...?

Ma úgy érzem, hogy vissza kell ténnem...
Annyi sok tüzed nincsen teneked,
Hogy megolvaszthasd a jéghegyeket,
A fátyolt porrá nem perzselheted.
Csak a Nap maga jöhetne értem...!
Úgy érzem, talán vissza kell ténnem...

MEGÍROM NEKED, HOGY ÉLEK...

És megírom Neked, hogy élek!

Bár eltemettek halovány halottak
S sírtak felettem gúnyos éneket:
Így jár az, aki minket nem szeret
S kiben más színű lángok lobognak...

És megtapodták csendben nyugvó porom,
S sírom belepte nagy virágtenger
S madarak jöttek pompás énekkel
És én felkeltem csendes alkonyon...

S azóta, hogyha látnak a halottak,
Reám mutatnak: ni, egy kísértet!
Pedig nekem szól a madárének,
S körülöttem meg minden csak porlad,

S boldogan írom Neked, hogy élek...

ÁTÁLMODTAM SOK MÁMOROS ÉJET

Átálmodtam sok mámoros éjet,
Kevés borostyán övezi fejem;
Lehet, hogy egyszer még bűnbánóan
A mellemet verem...

S megátkozom, mit elpazaroltam
Nábob módjára, úton-útfélen:
Ezer hiába elosztott csókom
És kiömlő vérem...

S megtagadom azt, amit hirdettem
Ezer szép szóban, minden dalomban
És elhiszem, hogy hazugság minden,
Amit addig mondtam...

S ti, pár társam a könnyelműségben,
Akik éntőlem megtanultátok,
Hogy nincs sötétség, nincs örök bánat
És, hogy nincsen átok,

Hogy a világot úgy szép meglátni,
Kérdések nélkül, bátran, könnytelen:
Ha bűnbánóan jövök elétek,
Ne higgyetek nekem...

IMÁDKOZZUNK, TESTVÉREK...!

Imádkozzunk, Testvérek!

„Langyos tavaszt öntsünk be az őszbe;
Ne öljön meg a mérgezett tör se!
A magányban tündéreket lássunk:
Ne legyen nap, hogy ne legyen álmunk!
Legyen anyánk, mindenünk az Élet!”
Imádkozzunk imígyen, Testvérek!

„Ne zokogjunk sárga avar láttán:
Oltárunkon legyen mindig bálvány!
A tűnő nap ne lázítson »jaj«-ra;
Ne győzzön le a Sötét hatalma!
Vesszenek el azok, akik félnek!”
Imádkozzunk imígyen, Testvérek!

„Ne zokogjunk bús mélyén a csendnek!
Szeressük a lángot, a szerelmet!
Ne borzongjunk, ha valaki átkoz;
Sohse, sohse ragadjunk a mához!
Meg ne öljön gúny, kacaj és méreg!”
Imádkozzunk imígyen, Testvérek!

AZOK AZ ÓRÁK

**Azok az órák fájnak nekem,
Melyekben nincs vágy, nincs szerelem;**

**Melyek nyomtalan tovatűnnek
Árnyéka nélkül minden bűnnek;**

**Melyekben nincs dac, munka, ékség
S nem érzem vérem lüktetését;**

**Forró láztól nem vagyok fáradt
S unottan dőlök este ágynak;**

**Nincs pihenés, álom, szerelem:
Azok az órák fájnak nekem!**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

TAVASSZAL...

Zsendül az élet,
Tombol az öröm
És fájnak a sebek;
Tavaszt nem élni,
Őszt nem siratni:
Talán úgy jobb lehet!

Szív dobbanását
Virágnyíláskor
Akik nem ismerik,
Nagy vágyak alatt
Meg nem roskadnak;
Talán jobb is nekik!

Száll, száll a mámor,
Tombol az élet
És fájnak a sebek...
Tavaszt nem élni,
Őszt nem siratni
Vajjon milyen lehet?

ÖLELÉSEM ELPAZAROLTAM...

Ölelésem elpazaroltam,
Első szerelmem kinevették;
És nyomtalanul tovatűntek
A holdvilágos nyári esték...

Karom fáradt már, lelkem sivár,
Szemem fényben többé nem ragyog;
A hónapok lassan peregnek
S hosszúk, nagyon hosszúk a napok...

S hogyha egyszer majd eljössz hozzám
S végre igaz ölelést kapok,
Fehér karod mivel borítsam,
Mikor a csókom már rég halott?

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

HA ELMENNÉK IS...

**Ha elmennék is, visszahívnátok,
Ha nem is sokan, csak egyen-ketten;
Pusztaság lenne, hol varjú károg,
Ha én nem volnék, a szívetekben...**

**Ha egyéb nem is, egy-két év vagyok:
Egy-két emléke kihalt csóktűznek.
Rólam is szólnak szép régi dalok,
Mik felhangzani meg sohasem szűnnek...**

**Sorsosa vagyok sok szép emléknek,
Közösen érzett szent akaratnak.
Velem sok-sok perc a sírba tér meg,
Mit senki soha vissza nem adhat!**

**Száz régi óra jár még veletek:
És a szememben, hangomban büszkén
S búsan jártok majd, ha én nem leszek,
Elmúlt tüzeknek kialudt üszkén!**

**Pusztaság lenne, hol varjú károg,
Ha én nem élnék, a szívetekben;
Ha elmennék is, visszahívnátok,
Ha nem is sokan, csak egyen-ketten!**

VISSZAADHATOD, AMI ELVESZETT...

**Visszaadhatod, ami elveszett,
Szép csendes szobát, puhát, meleget,
Ne fázzam nagyon, ha hazamegyek...**

**Adhatsz nekem szép melódiákat,
Tetőled függ, hogy ne legyek fáradt,
Tetőled függ az, hogy megint várjak...**

**Vagy tőled függ, hogy kacagj én rajtam,
Míg sebeimbe bele nem haltam,
S elpusztulj te is némán, magadban!...**

HOSSZÚ UTAT KELL VÉGIGJÁRNOM...

Hosszú utat kell végigjárnom,
Fázva télen, dalolva nyáron;
Sok babért kapok, sokszor ver átok,
— Amíg megállok!

Sok mindent kell még odaadnom,
Hogy kapjak a kincsen, hatalmon;
S feláldozzam, mert nincs hívem, elég,
— A lelkem felét?

Nagyon soktól kell elbúcsúznom,
Hogy ne járjak magános úton,
S ne szomjúhozzák sokan a vérem,
— Hogy kő ne érjen!

Ezer mindent kell meggyűlölnöm,
Hogy sok szürke nap meg ne öljön
S sajátmagamat sohse keressem,
— Mert jobb a csendben!

GYERMEK VOLTÁL MÉG...

Gyermekek voltál még... Álmokat szőve
Nem láttál bele véres időkbe,
S, mert nem daloltam duhaj nótákat,
Fekete hajam őszennek láttad.
Hangomra könnybe lábbadt a szemed:
Kezed kezemben meg-megremegett...

Ma már talán hangom megérted
S nem gyűlöled a sötét meséket.
Szent esküvéssel és daccal telve
Tennéd a kezed újra kezembe
S leégett házunk üszkei között
Velem csókolnád a csupasz rögöt...

LEHET, HOGY ÚTAINK...

**Lehet, hogy útaink soha el nem válnak
S nem szakít szét a vágy, a vér, a félelem;
De akkor neked sem lesz sohasem más társad,
Amint nem lesz nekem!**

**A közös sorsunk lesz, hogy egyedül járjunk
S ne melegítsen fel, csak a magunk lángja,
Ne értse meg senki a mi imádságunk
S lelkünk más ne lássa!**

**A közös sorsunk lesz: nagy harcokat állni,
Ma csókokat kapni, holnap véres sebet
S babonásan hinni, érjen bár akármilyen,
Amíg hinni lehet!**

**A közös sorsunk lesz: feltörtetni büszkén
A magas csúcsokra szívtelen, egyedül;
Gázolni a sáron, gázolni a tüskén,
Mi útunkba kerül!**

**Lehet, hogy útaink egyszer még elválnak
És szétszakít a vágy, a vér, a félelem:
De akkor neked sem lesz sohasem társad,
Amint nem lesz nekem!**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NEM AZ A HÚ...

Nem az a hű, ki térdenállva
Esküszik néked fűre-fára;

Ki régi órák temetésén
Gyászpompát ölt, ruháját tépvén,

Sem az, ki, ha téged nem láthat,
Búcsút mond minden kacagásnak!

Az hű, aki, mikor nem láttad,
Követ sohsem dobott utánad!

Ki más ölében álmodozva,
A neved soha ki nem mondta...

Ki akkor is, ha elfelejtett,
Álmodik veled egy-egy percet;

Hű, ki a múltat nem gyalázza
S nem szór átkot régi órákra!

FÉLEK, HOGY A SZÍVED ELVESZTED,

Félek, hogy a szíved elveszted,
Ha eljönnek a szürke percek...!

Ha megérzed, hogy a szívemet
Jégcsapok lakják lángok helyett...!

Ha veled lesz bennem az Ember,
A csókom talán többé nem kell...!

Félek, a porba sújt le téged,
Ha kezéd fogom s nem beszélek...

Nem akarom, hogy én miattam
Gyilkos sebeket tépj magadban

És összeroskadj vérbefagyva...!
Én asszonyom, vigyázz magadra...!

HA NEM FÉLSZ TŐLEM, **ELJÖHETSZ VELEM...**

**Ha nem félsz tőlem, eljöhetsz velem;
De nézz csak vissza az én utamra:
csupa holttetem!**

**Én jártam izzó, fényes napokban,
S dermesztő, hideg jéghegyek között
s egyre daloltam.**

**Sem tűz, sem fagy nekem nem ártott;
Rajtam nem fogott semmi varázslat
és semmi átok...**

**Hanem azok mind, kik elkísértek,
Összerogytak a karjaim között
holtan, szegények.**

**Kit a tűz ölt meg, kit a sötétség,
Ki meg nem bírta a jéghegyeknek
vad hidegségét.**

**Nézz vissza oda: csupa holttetem!
Csak én élek még. Mondd, nem félsz tőlem?
Mersz jönni velem?**

ACÉLRÓZSÁK.

Kertemben a rózsák
Mind acéllá váltak
S, amelyek azelőtt
Csendes dalt suttoztak,
Most zúgnak, az ágak!

Látod, én nem félek
Magányos kertemben,
Az acélrózsák közt,
Véres tövisek közt
Szempillám sem rebben...

De mi lesz veled, ki
Koszorúra vártál?
Nem roskadsz-e össze
Kertemnek küszöbén
Az acélrózsáknál?

Sötét éjszakákon
Fák zúgását hallva
Nem rémülsz nagyon meg?
A nagy hidegségtől,
Nem fakadsz-e jajra?

Te, ki csak az álmot,
Csak a dalt imádtad,
Tudod-e majd egyszer
Énvelem szeretni
Az acélrózsákat...?

ELKÍVÁNKOZOL...

**Elkívánczol. Én elengedlek...!
Légy szabad ura saját lelkednek...!**

**Eredj... örülj a tűznek, a vágynak.
Én nem hívlak, nem sírok utánad...**

**Ha azt hiszed, hogy úgy boldog leszel:
Ígyál; előtted a mámorkehely!**

**Forogj, szédülj el s feledd a lázban,
Hogy az ajkadon méregpohár van.**

**Én elengedlek, mert úgysem érzed,
Hogy új hajtást vár tőled az Élet**

**S hogyha elmúlnak a lázas percek,
Jaj annak, aki mitsem teremtett...!**

**De aztán, később, ne engem átkozz;
Ne hívj tetemre a holtas ágyhoz!**

**Ha megáll a tánc, ha dal sem csendül,
És kiesik a pohár kezedből...**

**Ha visszanézel s őrzöngve látod,
Hogy elperzseltél minden virágot...**

**Hogy vágyad elszállt, szíved kiégett
S kalászt nem termett a te vetésed...**

**Ne gyalázz, amért mással vetettem,
S rózsák sarjadtak az én kertemben...!**

**Ne szidd azokat, akik utánad
Az én házamban nyugtot találtak...**

**Hogy méreg van a mámoritalban,
Én megmondtam. Te kacagtál rajtam...**

**Ha majd elérsz a halottas ágyhoz:
Ne hívj tetemre; ne engem átkozz...!**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NEM, MÉG NEM HALTÁL MEG...

Nem, még nem haltál meg...
Még mikor ölelek, csak téged öllelek,
Nem üres a falon helye a képednek;
Amikor kacagok, csak rajtad kacagok
S, ha a szívem vérzik, csak te érted sajog!
Nem, még nem haltál még...!

Még visszajöhetnél...
Még érzem az ajkad, hallom a beszéded;
Ma még szeretlek is, gyűlöllek is téged;
Házad kapujánál szívem még megdobban,
Levelet is várok még tőled titokban...
Még visszajöhetnél!...

Holnap talán késő...
Ha a képed helye üres lesz a falon,
Ha az írásodat fütyülve olvasom;
Ha az utcáton véges-végig menve,
Egyetlenegy nóta sem jut az eszembe...
Akkor minden késő...

A NAP FORRÓ, BÜSZKE ÉS KEGYETLEN...

A Nap forró, büszke és kegyetlen,
Könnyet fakaszt a gyenge szemekben,
Szeplőt éget a hófehér bőrre,
Nem csodálom, ha menekülsz tőle...

De akkor mondd, mért félsz úgy a téltől?
Miért gyászolsz napsugarak nélkül?
Mért nem bújsz meg boldogan szobádba?
Hisz ott ropog a jó langyos kályha...

Mért veted a szemére a Napnak,
Hogy langyossá nem lesz temiattad?
Szeresd hát a Napot, vagy a telet,
Mind a kettőt egyszerre nem lehet...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MA MÉG...

**Ma még, ha a kezed a szívemre tennéd,
Fellángolna az is,
Mi csak halvány emlék...
Tiéd lenne minden...
Ami forrong bennem:
A sok elfojtott vágy,
Sok titkos szerelmem...**

**Meggyúladna minden, mi bennem parázslík,
Tüzes szekeremen
Vinnélek hazáig...
S csodálkozva néznéd,
— Örömtől ijedten —
Az örök, szent lángot,
Amelyből születtem...**

**Holnap? Ha a magány szent ölébe tértem,
Minden hatalmaddal
Hiába jössz értem;
Csüggeteg fejemre
Hiába is szórnád:
Kacagnám a tenger
Rám pazarolt rózsát!**

**Kezed a szívemre hiába is tennéd;
Későn jött csókokért
Vád s dac a fizetség!
Ami ma parázslík,
Kialudhat holnap:
Vigyázz: fagyos hamu
Tüzet sohse foghat...**

NEM LESZ RÁ SEMMI, DE SEMMI OKOD...

Nem lesz rá semmi, de semmi okod,
És te Őt mégis gyűlölni fogod.

Neve vad lángot hajt szemeidbe,
Csak... mert forróbban csókol Ő, mint te...

Csak, mert átölel remegő kézzel
S kincs lesz neki, mi neked játékszer...

Templomot épít romok helyébe
S felveszi, amit te dobtál félre...

Boldogan hordja az én keresztem
S gögösen, büszkén jár én mellettem!

Mi neki szent, az neked semmiség,
Mit Ő elrabol, már nem a tiéd...

Neked nem kellett, nincs hozzá jogod;
És te Őt mégis gyűlölni fogod!

BÚSAN TÖBBÉ NEM LÁTSZ...

Búsan többé nem látsz; mindig csak nevetve:
Hozzám visszatérni ne jusson eszedbe!

Könnyű kacagással a lelkem megölted;
Ha százszor jössz hozzám, százszor visszalöklek!

Kár a sok ütésért, amit rád kell mérnem;
Minek vérezzünk el céltalan harctéren?

Jobb, ha békét kötünk, elválunk nevetve...
Hozzám visszatérni ne jusson eszedbe!

FIGYELJ RÁM... TAVASZ VAN...

Figyelj rám... Tavasz van...

**Nézz a föld méhébe:
A jövő sarjad ott;
Élnünk kell s temetnünk
Mindent, ami halott!**

**Kérdezlek: belőled
Én mit temessek el?
Kezedben van a sorsod;
Csak tőled függ... Felelj!**

**Felejtsem a dacod,
A hitetlenséged?
S a sebet, mit rajtam
A te kezed tépett?...**

**Vagy akarod, hogy a
Szerelmünk felejtsem;
S, mint ócska lim-lomot,
Vessen ki a lelkem?...**

**Most sarjad a jövő;
A múlt legyen halott!
Veled, vagy nélküled:
Én élni akarok...**

Tavasz van... Jól figyelj...!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

HA ÚGY AKARNÁM...

Ha úgy akarnám, most megölnélek;
Lopva követném nyomon a lépted
S, ha kacagsz, akkor lépnék elébed...

A házad előtt sokat elmennék,
És felverném az utcátok csendjét;
Egy régi nótát elénekelnék...

Ha mulatni méysz, ott látnál engem,
S, ha megcsillan a könny a szemedben,
Én felkacagnék tompán, rekedten!

S, mint hogyha nem is vennélek észre,
Húzatnám a dalt mások fülébe;
Megcsalt egy asszony! Más jött helyébe...

Ha úgy akarnám, elkísérnélek,
Mint vád, mint bosszú, mint bús kísértet!
Mint örök átok, gyilkos ígézet!

Ha úgy kívánnám, most megölnélek;
De nem akarlak bántani Téged
És megrabolni a békességed!

Elmegyek tőled búsan, csendesesen,
Lopva a lépted én nem követem:
Ne is halljad, csak mástól a nevem!

Ne tudd soha, hogy hol, merre járok?
Siratok-e még egy régi álmot?
Öröm a társam, vagy néma átok?

Mással járok-e, vagy egymagamban,
Némán didergek csikorgó fagyban?
Csókolok-e, vagy hideg az ajkam?

És, hogyha utad összehoz velem
Némán meghajtom előtted fejem
És tovább megyek, mint más idegen...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ÉN NEM ÁLLOM...

**Én nem állok a tétovázást,
„Szeretném is, nem szeretném is”-t;
Félig kimondott, gyáva szókat,
A „várjunk tovább, hátha mégis”-t,
Bátorság helyett a léha könnyet:
Arra kérlek, hogy ne zaklass többet!**

**Ne irigyeld a szép estéket,
Mikor nyugton, egyedül vagyok;
Ne jöjj oda s ne kopogtasd meg
Halkan, félénken az ablakot,
Elmentem, ne kérd, hogy visszajöjjek:
Asszonyom, engem ne zaklass többet!**

**Csókot nem szoktam sírva adni,
Szavakat félig ki nem mondok;
Holdkóros, gyáva álmodáshoz
Keress magadnak más bolondot,
Ki hátranéz s nem előre törtet:
De engem most már ne zaklass többet!**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NEHÉZ ÓBOR VOLTAM...

Nehéz óbor voltam én neked,
Mely nem mámort hoz;
Mely nem űz el gondot, felleget!

Nem drágakő, de éles acél,
Mely harcot állt már;
Amin ott a rozsda, ott a vér!

Nem voltam neked szép ígéret,
Csak egy darab ma,
Amely épen utadba tévedt.

Mást is tudtam, nemcsak mosolygást;
Kacagtam, zúgtam,
Könnyem folyt, nem játszottam folyvást.

Hold voltam, mely nem mindig ragyog;
Míg a kék égen
Bohón fénylenek a csillagok.

HIÁBA VÁRSZ...

Hiába vársz; alázatosan,
Bűnbánón nem mehetek eléd;
Nem kérhetlek, hogy fogadj vissza,
Mint ok nélkül elűzött cseléd.

Hozzád csak úgy mehetnék, ha rám
Diadalkapu s himnusz várna,
Mint a hosszú száműzetésből,
Vándorlásból megtért királyra!

Ujjongva, büszkén néznél reám
S sírva kérnéd az áldást tőlem;
Megnyitnád fényes palotámat:
Kitárnád a lelked előttem.

S így szólnál: A szívem, a lelkem
A tiéd, a te birodalmad;
Uram, ne űzz el magadtól, de
Engedd meg, hogy veled maradjak.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ÉJSZAKA, ÉJSZAKA!

Éjszaka, éjszaka,
Álmatlan éjszaka:
A te hangod nem az igazságnak szava!
Sóhajok mért szállnak?
Minek az a bánat?
Asszonyoknak való, nem harcos katonának!

Sejtek megőrlődnek,
Sebek feltépődnek;
Mégsem szabad veszni a dacnak, erőnek!
Virágok hervadnak,
Asszonyok megcsalnak,
Mégis, jók vagyunk még nyomtató lovaknak.

Viharok erednek,
Gondok eltemetnek,
Mégis gyáva, kinek a szíve megreszket!
Éjszaka, éjszaka,
Te sötét éjszaka!
Szebb mégis a piros hajnal vidám szava!

A MAGÁNY.

Akit megcsaltam úton-útfélen
S mégis legjobban szerettem talán;
Eljött énhozzám leghűbb szeretőm:
A Magány!

Gyászos órákban szépeket mesél;
Szelíd karjával forrón átölel,
Az istenekhez sohasem voltam tán
Ily közel...!

Jöjj el énértem egész magaddal,
Bátran, láncokat darabra törve;
Ha nem jössz, akkor elvisz a Magány
Örökre...!

IDE, HOZZÁM, MÁR NEM JÖHETSZ SOHA...

Ide, hozzám, már nem jöhetsz soha —
Én hívtalak. Nem jöttél. Ám legyen...
Továbbmentem. Bátran és könnytelen...

Itt, nálam már most nem terem panasz;
Nincs tunya gyász, nincsenek halottak;
Vér nem folyik, sebek nem sajognak!

Itt nincsen fény és nincsen sötétség;
Itt én vagyok, nem a múltak árnya;
Itt úr vagyok. Ajtaim bezárva!

Itt egy darab élet, egy marék föld,
Egy kis világ sugárzik melegen;
Hozzá semmi ne érjen idegen!

Hozzám az jön, kinek ajtót nyitok,
Kivel közös álmunk, vágyunk, dalunk,
Ki így köszönt: Én s te egyek vagyunk!

Én hívtalak. Nem jöttél. Ám legyen:
A lelkem nem halottak városa...
Énhozzám te nem jöhetsz már soha...!

KÜLÖNÖS, HOGY NEM VAGY

Különös, hogy nem vagy;
Ha vagy is: csak árnyék!
S ha látlak, mintha a
Régen múltban járnék.

S hogy a szemed nékem
Nem beszél már többet;
Nem keresek benne
Tüzet, lángot, könnyet!

A házad merev kő
S, ha elmegyek arra,
Nem várom, hogy rózsá
Hullják az utamba.

Furcsa, hogy én élek
Harcok, tüzek között
És néked mindehhez
Nincsen semmi közöd.

Furcsa, hogy remegve
Többé már nem várlak
S csókot, tüzet, mámort
Mind odadom másnak.

Úgy érzem, mint hogyha
Kábulatban járnék;
Különös, hogy nem vagy!
Csak te meg ne sirasd,
Hogy nem vagy, csak árnyék!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ROMÁNC.

Tavas van... Nyílnak a virágok...
Úgy-e, te is szeretődöt várod?

Nézd, szellő száll... a madár dalol...
Úgy-e, hallod?... Kacagnak valahol.

Virágot fűznek zöld fűzérbe
Bohó párok vígan nevetgélve...

Arcod sötét... Én úgy sajnállak;
Jöjj, örülj a virágfakadásnak...

Ott szól a dal... Kár tovább várnod.
Kéz a kézben vígadnak a párok...

A szeretődöt közöttük láttam...
Enyémet is... Jöjj csak én utánam.

SZÉP LENNE ...

Szép lenne, hogyha gondolnál énrám,
Néha akkor is, mikor nem várom
És megakadna a szemem olykor
Egy-egy tetőled kapott virágon...

Szép lenne, hogyha eljönnél értem
És csókjaiddal nem várnál addig,
Amíg a régi emlékek vára
Korommal lepett rommá hanyatlik!

Szép lenne, hogyha eszedbe jutna,
Hogy a nagy utcák tömkelegében
Valaki nagyon egyedül kószál
És sokat kacag, mert sírni szégyen...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ITT JÁROK MEGINT...

Itt járok megint a jéghegyek között,
Nem nézek félre, sem jobbra, sem balra;
Csendesen taposom a fagyos rögöt,
Dacosan, büszkén és meg nem hajolva...

De, hogyha majd egyszer a jég megolvad
S madarak köszöntik a déli verőt,
Babonás hittel térdelek majd holnap
Rózsák közt, útszéli szentképek előtt...

És jaj nekem, ha hervadnak a rózsák,
S a fagyos úton tovább hajt a Végzet...
Utam a szelek avarral beszórják,
S tudom, hogy százszor vissza-visszanézek...

ELVESZETT UTAK ÉJJELÉT JÁROM...

Elveszett utak éjjelét járom;
Jó annak, aki úr a Halálon...

Ki éjszakákon félig megfagyva,
Dallal tud várni a virradatra...

Ki akkor is, ha mindent elvesztett,
Kacagva áll a sírdombok mellett...

Vesztett utaknak éjjelét járom
S én leszek mégis úr a Halálon...

Hullhat énrám a Balsors zápora;
Az őserő, az el nem hagy soha!

Elverhet ezer útról az Átok,
Új ösvényt mégis mindig találok...

Vesztett utaknak éjjelét járva,
Csak gyáva lélek gondol halálra...

OLVASTAM A SZEMEDBŐL...

Olvastam a szemedből...
Olvastam, hogy nem szeretsz te sem
Az életre rámeredni
Boldogan, bambán, lélektelen...

Megláttam, hogy egyedül vagy te is,
Nem tudsz a testek léha nyelvén,
Idegen neked minden lárma,
Sasokkal álmodsz minden este...
Egyedül jársz, lelket nem lelvén;
Szemed a napra van szegezve
S nem akadsz merész, dacos társra...

Láttam, hogy neked is van sok-sok halottad...
A szívedben ezer régi álom porlad;
S rejtelmes mélyében halk kacagásodnak
Egy-egy emlék foszlik, egy-egy virág fonnyad.

Láttam, hogy te is sokat dideregsz...
Romján régi tűznek
Kísértetek úznak,
Karmát beléd vésve,
Buja ölelésre
Álmatlan éjszakán
Rázva csörgő csontját,
Ellátogat hozzád
Jéghideg szeretőd:
A fájdalmas Magány!

Tudom, hogy megfordulsz az ágyadban százszor
S szemedből ok nélkül ered a könnyzápor.
Félsz is valamitől és vársz is valamit,
Magad sem tudod, mért? magad sem tudod, mit?
Csak érzed, hogy minden vérsejted haldoklik!...

Vársz egy ölelésre, vársz egy forró csókra,
Valami új célra!...

Éreztem, hogy szemed a sírástól
Néha úgy megdagad
S egypár szürke, buja éjszakáért
Mégsem adod oda magad...

Olvastam a szemedből
S szerettem volna nagy titokban
Megszorítani hosszan a kezéd...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MENEKÜLJ...

Jó így neked, éntőlem messze...
Vigyázz, ne add kezéd kezembe,
Ne nézz soha szemembe mélyen,
Meg ne érezd háborgó vérem!...
Mert hogyha ajkunk összeérne,
Vonszolás messze vidékre,
Hol napfény, jéghegy összeolvad,
Hol semmi nincsen, én vagyok csak.
Mélységek közt ott egy út vezet,
Ott jönnöd kell, merre én megyek!...
S, hogyha egyszer eleresztenéd
Büszke társad vonzó kezét,
A lábad többé földet nem érne
S lezuhannál az ürességbe!...

NINCS IDŐM...

Asszonyom, nekem már játékra nincs időm...
S te szalmatűz lennél csak az életemben,
Egy kacagás, egy perc, csak múltó véletlen...
Pedig nekem más kell: egyforma melegség,
Tüzek, amik nemcsak mámorórán égnek,
Hozzátapadt, hosszú, küzdésteljes évek...
Nem tudok már hinni könnyű esküvésnek,
Virágoknak, melyek száz színben pompáznak,
S nyomuk is eltűnik végével a nyárnak...
Fáradt vagyok. Nekem rövidek a percek,
Az Élet egyre több terhet rak vállamra,
Nem bírja el, aki egyre csak kacagna...
Játékra, mámorra nekem már nincs időm...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MEGSÚGOM NEKED...

Megsúgom neked, hogy most is izzik a tűz...
A jégpáncél alól fürge szikrák szállnak,
Halk, bolond kis mesék nagy vágyakat fednek,
Hazug mosolygással várok új szerelmet,
S gyűlölöm a csendes, szelíd éjszakákat...

Megsúgom neked, hogy sok mindenki meghalt...
Most új álmokat kell, hogy hozzon a holnap,
Soha meg nem alvó, tüzes vér kell nekem,
Mámor, mely meg nem csal, láz, mely nem hűtlen,
Többet nem akarok búcsúzó halottat...

Megsúgom neked, hogy most eljöhetsz hozzám...
Ha csók vagy, mely éget, ha tűz vagy, mely lángol,
Ha soha nem múló, merész akarat vagy,
Forró ölelő kar, mely sohasem lankad,
Haragos vihar vagy és nem őszi zápor...

Megsúgom neked, hogy titokban, de várlak...
Nem tudom, hogy ki vagy, de ha jössz, megérezem,
S akkor eltűnnek a bolondos, kis mesék,
S két erős kezemet odanyújtom feléd
S engedem, hogy a tűz lobogjon merészen...

KÉT FORRÓ KEZEMMEL...

Két forró kezemmel megfogtam a kezed;
Már nem menekülhetsz, már nem eresztelek!
Rajtunk a kötelék láthatatlan szálból,
Holmi őszi szellő el nem fúj egymástól!

Minket nem verhet szét, csak a dühös orkán,
Mely sziklákat görget kopár hegyek ormán.
Csak az Isten nyila üthet közénk éket,
Egymástól bennünket szét csak vihar téphet!

De akkor jaj nekünk! Véresen, félholtan
Fogunk fetrengeni a felkavart porban,
Összetört lélekkel, félve és jajgatva
Szórjuk az átkot a pusztító viharra!

HA MAJD TÖRT SZÍVVEL...

**Ha majd tört szívvel és könnyet ejtve
Borulsz le az én üres helyemre;
Ha ott, ahol bús útamát róttam,
Egy-két szó néha, ha esik rólam
S nyomom nem jelzik, csak emlék-romok
Én akkor is mosolyogni fogok...**

**S ha már köztetek senki sem leszek,
Csak hosszú estén bús emlékezet;
Sötét folt, amely, ha nem is látják,
Egy-két léleknek megrontja álmát,
Bár eltakarják fényes fátyolok...
Én akkor is mosolyogni fogok...**

**Pár hazug tréfám akkor is támad
Eltakarni a kínzó órákat;
Elfedi őket elmúlt szerelmem
S a víg kacagás, mivel elmentem;
Búcsúszó helyett tobzódó torok,
Én akkor is mosolyogni fogok...**

**Redő akkor sem lesz homlokomon;
Ami még fáj, azt büszkén eldobom:
Az órák, miket végigzokogtam,
Maradjanak csak rejtve, titokban...
Ne hagyjanak az arcomon nyomot...
Én akkor is mosolyogni fogok...**

ÉNFELEM NE JÖJJ GYÁVASÁGGAL!

Énfelém ne jöjj gyávasággal,
Hitvány félszívvvel, bábszeszéllyel;
Felelj: asszony vagy, vagy csak játékszer?

Asszony, kiben a jövő vágya
Forrva vár, hogy életre törjön,
Vagy csak élősd a büszke tölgyön?

Felém úgy jöjj csak, ha asszony vagy:
Ha lehet, virág, otthon, fáklya;
Ha kell, harcosnak őrvő társa...!

Ha csak báb vagy, kis női játék,
Gyümölcstelen, szép tarka dudva,
Akkor menekülj előlem futva!

A játékot én összezúzom,
A félszívet jéggé fagyasztom;
Felém ne jöjjön báb, de csak asszony!

LÁTOD, ÉN OLYAN LESZEK...

Látod, én olyan leszek, mint most:
Szemem sem lesz sokkal sötétebb
S ép úgy zengem dalát a vérnek.

Nem leszek én akkor sem búsabb;
Dőreségekkel ép úgy játszom
S nem lesz hazug könny szempillámon.

S mégis, kik eddig szavam lesték,
Kigúnyolnak úton-útfélen
S kinevetnek téged is értem.

S, akikkel eddig együtt jártam
S megosztottam sok-sok jó napot,
Füledbe dörgik, hogy rossz vagyok.

Bárcsak te meg ne tántorodnál:
Mert, ha hittél nekik egy percet,
Az én szívemet elvesztetted.

S nem tudnék többet reád nézni,
Csak hit nélkül, fénytelen szemmel:
Mert megtagadtál te is egyszer.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

... ÉN NEM...

Sokan szeretnek felragyogni,
Mégfürdeni idegen fényben,
Magasra szállni mások szárnyán,
Istenek mellett bálványként állni,
... Én nem...

Vannak, akik másnak elnémult,
Régi dalát éneklik tovább,
Magukénak híve ölelik
Vakult gyönyörrel a más asszonyát...

Hányan fújják a más panaszát,
S más csatáján halnak meg vérben!
S nem tudják, hogy semmi sem övék,
Hogy egymagukban összeesnének,
... Én nem...

Én inkább soha ne legyek sas, —
De repüljek a magam szárnyán;
Az isteneket hadd imádjam,
De sohse legyek mellettük bálvány.

Inkább maradjak egymagamban
Dacos lelkemmel örökkéig,
Ne ragyogjon én rajtam semmi,
Ha mind a másé, mi bennem fénylik!

Ne mosolyogjon senki én rám,
Asszony szája ne érje orcám,
Ha nem az én teremtményem,
Csak hervadt emlék hajtja én hozzám.

Inkább haljak meg szürkén, árván,
Mint, hogy ragyogjak lopott fényben,
Van, ki szeret más lelke lenni,
Árnyékként élni nagy tüzek mellett
... Én nem...

URAM, SÁTÁN, ADJ MÁR KEGYELMET.

**Uram, Sátán, adj már kegyelmet;
Erőm nincs már vívni ellened,
S jó szolgád neked úgysem leszek...**

**A kardomat derékba törted,
Elraboltad szívem melegét;
Mit akarsz még? Nem volt már elég?**

**Van tengersok dőzsölő szolgád,
Ki árnyékodban vidám s boldog,
S büszkén hordja a sötét foltot...**

**Mért kívánsz engem követődnek,
Úgysem vagyok már jó vitéznek;
Odahagyott erő, tűz, élet...**

**Én nem bírom a sötét foltot,
Lépten-nyomon elárulnálak,
S megvetném a többi szolgádat...**

**Fordítsd el már arcodat rólam;
Porbahullottal vívni dőre;
Pazarold az erőd erősre...**

**Jó szolgád úgysem leszek soha,
S harcba szállni már nincs hatalmam;
Uram, Sátán, könyörülj rajtam!...**

A SÁTÁNHÓZ.

Megszokik az ember mindent a föld hátán;
Már tőled sem félek, tüzesnyelvű Sátán...

Ismerős vagyok már karddal, sebbel, vérrel,
Ha úgy megkívántál, itt vagyok, vigyél el!...

Nem futok előled, nem rejtőzöm félve:
Bátran, mosolyogva indulok elédbe...

Azt a pár dalomat de megirigyelted;
(Pedig nem is sok volt olyan, kinek kellett.)

Egyebem, amim volt, elvitted már régen,
Már csupán kérődzöm egypár rongy emléken...

Mindegy, öreg pajtás, tüzesnyelvű Sátán,
Te tudod, hogy olyan nagyon miért vársz rám...

(Talán szereted a porlepte kacatot,
Tán magam sem tudom, de aranyból vagyok.)

Mikor parancsolod, kopogtass be értem,
Én minden holmimmal várlak, útrakészen...,

Jóestét se mondok, Jánost se köszöntök,
Csendben, ahogy éltem, úgy visz el az ördög...

HABZÓ SERLEGEMMEL...

Habzó serlegemmel
Íme, rád köszöntök,
Régi vetélytársam:
Vitézi tornákon
Győztél, uram, Ördög!

Bojtorján gyümölcse
Dús vetéseimnek:
S, mit az Isten adott
Egyszer jókedvében,
Azt már mind elvitted...

Véremből nem adtam
Ingyen egy cseppet sem:
Nehéz, nagy volt a harc,
S, hogyha letepertél,
Én megint felkeltem...

Nagy jó Uram! Immár
Teljes a győzelmed:
Többet nem kelek fel...
Viheted a pálmát,
Szép harcon szerezted...

Vívni nem tudok már,
Én most már csak: voltam.
Kis időm van hátra
S holmi örömfélém
Egy-egy kupa borban...

Szent János áldásként
Íme, rád köszöntök:
Vége már a harcnak,
Soká, már nincs tovább:
Győztél, uram, ördög!...

KÖNYÖRGÉS.

Igenisten, egy kis hitet adj csak,
Hogy útadon össze ne roskadjak;

Adj egy jelet, amelyről meglátom,
Hogy Nemördög nem úr a világon.

S összetörnek, de el nem tipornak
Patái a kacagó Gonosznak...

Igenisten, a te szolgád voltam,
Te néped vész, ha elbukom holtan...

Ellenséged, ki nyilaz rám orvul,
Ha pusztulok, a Te híred csorbul...

Ha ostoba csatán odavesztem,
Téged kacag Nemördög, nem engem...

Igenisten, már utolját járom;
Már délibáb sincs a láthatáron...

Nincs fény sem, hol szemem megpihenjen;
Csak mocsár van s köd a végtelenben...

A Gonosznak égető patáit,
Ha te nem jössz, nem bírom sokáig...

Igenisten, egy sugarat adj csak,
Hogy útadon össze ne roskadjak!

Mutasd meg egy gyenge, sápadt jellel,
Hogy a mocsár véget ér majd egyszer...

S én új hittel, új szívvel kiáltom:
Igenisten az úr a világon...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

AZ ÚJ KIRÁLYNŐ.

Ma üljön el a vásári lárma,
A gond, a bánat, a félelem!
Ne zavarjon a holtak emléke;
Harangnak szava zúgjon lelkemen!
Ma legyen ünnep; titkos, nagy ünnep,
Ne teremjen, csak álom s büszke hit!
Ma — új királynő érkezik...

Ki tudja, mit hoz? Tán ő is átkot,
Reménypusztulást, égő sebet...
Mindegy... ma legyen ő tiszta napfény,
Ma akarom, ma elébe megyek!...
Ma lábaihoz fogok térdelni
És megcsókolni fehér kezeit!
Az — új királynő érkezik...

Holnap majd úgyis eljön az Élet
S hozza a gondot, a keservet;
Tán összeláncol örökre minket,
Tán ostorával széjjelkerget.
Ma minden mindegy! Ma ünnep legyen!
A félelem ne zavarja lépteit,
Ha — új királynő érkezik!

ÁLMODTAM FÉNYES, SZENT IDŐKET.

Álmodtam fényes, szent időket.
Harccal teljes, büszke éveket,
Örökzöld babért homlokomra:
Álmodtam egy világot — neked...

Hogy elmúltak a harcos álmok,
A sejtelmes forró éjjelek!
Világokról már nem tűnődöm,
Csak itt-ott egy virágot szedek...

Már nem várok tüzes harcokra,
Csak lesem a csendes percekét,
Miket ellopok az Időtől
S a lábaidhoz teszek — neked...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

KÉRDŐJELEK.

És most — jönnek a kérdőjelek;
Áll a bolondos harc közöttünk:
Örökös, gyáva „szeret, nem szeret?”

Álmod szövünk s tépünk szerteszét.
Várunk, haragszunk, nevetgélünk...
Feladunk ezer találós mesét.

A vérünk lüktet, szívünk meleg
És mégis egyre csaljuk egymást.
Fázunk. A lelkünk fagyva didereg...

Megindulunk és visszatérünk;
Pazaroljuk a drága időt,
Mint hogyha lenne még ezer évünk...

Ahelyett, hogy könnyelműn, bátran,
Büszkén megfognánk egymás kezét
S összeolvadnánk szent kacagásban!

HA AKAROD, HOGY NÁLAD MARADJAK...

Ha akarod, hogy nálad maradjak,
Nagyon szeress s úgy tarts meg magadnak!

Titkos őserő vonz közeledbe,
De nem koldulok csókot tőled se...

S ha csak egy percig fagyos a szemed,
Tán elpusztulok, de továbbmegyek...

Egész szíveddel kell megfizetned,
Amit én adok: lángot, szerelmet!

Társat keresek: napot, vért, álmod
S elmegyek, ha csak jeget találok!

Nagyon szeress, hogy nálad maradjak.
Én hozzád álltam; tarts meg magadnak!

TALÁN IJEDTEN ELFUTSZ TŐLEM.

Talán ijedten elfutsz tőlem,
Ha egyszer a lelkem megláttad:
Gazos táját ősmélységeknek,
Ködsíriját száz megtört sugárnak,
Mindegy; hazugság orvtőrével
Megejtve téged nem kívánlak,

Úgy akarom, hogy én legyek az,
Akit büszkén párodnak érzel:
Szeresd rajtam a sötétet is,
Ne csak azt, ami fényes ékszer,
Szeress együtt a bús szívemmel,
A reámtapadt, aludt vérrel!

Mit ér nekem az ölelésed,
Ha csak azt az árnyat szereted,
Kit meghazudtam magam helyett
Bűnös szájjal, hogy megejtselek?
S örökké félve kell takarnom
A lelked elől a lelkemet!

Itt vagyok. Nézz meg. Hogyha láttál,
Talán elfutsz tőlem ijedten...
Hazug szó mégse essék köztünk;
Titok semmi bűnt el ne fedjen!
Igazán enyém akkor vagy csak,
Ha nem lárvát szeretsz, de engem!

KÁR ÉRTED, HOGYHA NEM SZERETSZ NAGYON...

Kár érted, hogyha nem szeretsz nagyon!
Fél szívért magam oda nem adom,
S kacagva te sem mehetsz el tőlem,
Csak omló könnyek keserves árán:
Ezer szállal a szívedhez nőttem.

Magad sem tudod, kid vagyok neked!
Csak akkor érzed, hogyha elmegyek,
Ha már nem hallod szívem verését
S hűlt helyemről rád mered az átok,
Az egyedüllét, kínzó sötétség!

Kár érted, ha csak kíváncsi vágyad
Hajtott rá; hogy a lelkem kívánjad
S játszottál pajkos kézzel a tűzzel!
S úgy akartad, hogy csókok fogytával,
Ha már rám untál, büszkén te űzz el!

Elvesztél, hogyha nem szeretsz nagyon!
Fél szívért lelkem oda nem adom!
Elmegyek, ha nem maraszt csók, vér, hit!
De akkor te fogsz sok éjt átsírni,
Lázás kínban, míg elfelejtsz — félig!

TIÉD LESZEK, HOGYHA BEVALLOD...

Tiéd leszek, hogyha bevallod,
Hogy hazugság volt minden szavad,
S egy igaz csak: az első csókod,
Mellyel ajkad ajkamhoz tapadt!

Valld be, hogy ez a csók szívedbe
Örökös, mély nyomot égetett,
S urad, királyod, parancsolód
Más nem lehet... csak én lehetek!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

HA NEM HAZUDTÁL...

**Ha nem hazudtál, rendben van minden.
Én férfi vagyok; ne törődj velem!
Az utódodat majd csak fellelem...**

**De, ha hazudtál, akkor jöjj hozzám
És szólj így: „Uram, téged szeretlek;
Ne hagyj el engem, ne bánts, ne vess meg!**

**Minden hazug volt: a hangom, szemem,
Csak egy az, ami nem volt tettetett:
Az a csók, amit — nem adtam neked!”**

**Hogyha hazudtál, valld be és kérj meg,
Hogy büszke daccal, bátran, hallgatag,
Téged örökre el ne hagyjalak!**

KÁR ÉRTED.

**Ajkam nem vágyik koldult csókokra,
Kezet nyújtok, de nem hajtok fejet;
Társ tudok lenni, de sohsem szolga!
Kár érted... én szerettelek.**

**Te csak átkozd meg a hűtlenségem,
Az én kegyetlen büszkeségemet:
Amért nem álltam előtted térden...!
Kár érted... én szerettelek!...**

VERS AZ ISMERETLEN ASSZONYHOZ.

Ismeretlen asszony!
Meg ne csaljuk egymást!
Hosszú perceken!
Nekem termett a méz,
Amit ajkad ád...,

Ismeretlen asszony!
Lelked égő tüzet
Őrizd meg nekem;
Ne verjen szét minket
Bűnös gyávaság!

Ismeretlen asszony!
Hosszúak az órák
S oly bús egyedül...
Érzed, mint hív minket
A perc mámora?

Ismeretlen asszony!
Tüzes, messze álmunk
Gyáván, hűtlenül
Langyos, fáradt csókért
Ne adjuk oda!

Ismeretlen asszony!
Átok száll reánk, ha
Megtántorodunk,
S nem várjuk még, amíg
Ajkunk összeforr...

Ismeretlen asszony!
Akkor az álmos csók
Lesz a gyilkosunk...
Eladott lelkeknek
Nyugta nincs sehol!

MÉG EGY VERS AZ ISMERETLEN **ASSZONYHOZ.**

Álmom szertefoszlott,
Hitem kikacagták;
Egyedül bolyongtam...
Ismeretlen asszony,
Akkor találtam rád...

Akkor tudtam meg, hogy
Elhagyottan, árván,
Küzdve és remélve,
Ismeretlen asszony,
Vak hittel te vársz rám...

Akkor tudtam meg, hogy
Titokban, örökre,
Láthatatlan szállal,
Ismeretlen asszony,
Össze vagyunk kötve...

Amikor hidegség,
Tört vágyak gyötörtek,
Álmaimnak veszte,
Ismeretlen asszony,
Tenéked őrzött meg...

Mi egymáshoz törünk
Minden átkon által...
S egymásra lelünk majd,
Ismeretlen asszony,
Boldog kacagással...

A TALMI ÉKSZER.

Öreg legény lettem lassan
És megjártam már elégszer:
Tudom, mit ér a talmi ékszer!

Látom a rőt rozsda fogát
A csillogó külszín alatt
S nem keresek, csak színaranyat!

De jaj, kevés a jó arany,
És, ami van, el van rejtve.
Hamis drágakő csillog szerte.

Úgy szeretnék hinni nekik:
Értük élni, értük halni,
Hogy azt sem tudnám, melyik talmi!

Bárcsak megint úgy gondolnám,
Hogy, ami van, minden jól van,
Bárcsak hihetnék csalfa szóban!

De, mióta, sokat éltem
És megjártam már elégszer,
Tudom, mit ér a talmi ékszer!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MINDENEM A TIÉD...

Ami nekem jut: babérlevél,
Győzelmi toron kristálykehely,
Mind a tiéd lesz, ha enyém leszel.

De tiéd lesz a keresztem is,
A vesztett harcok, a gyalázat,
Mit az Átok, a Sors nekem szántak.

Akarlak téged, de csak akkor,
Ha nem hiszel hazug mesékben
S minden sorscsapást elviselsz értem!

S, ha az álom a győzelemről,
A babérról semmivé válik,
Elkísérsz engem a keresztfáig!

VIGYÁZZ...

Tavas van: napfény, mámor, illat,
Feltámadása álmaimnak...
Virág lepi az utcák fáit;
Aki nem rossz, az csókra vágyik...
És te még mindig nem jössz eléembe...
Vigyázz... ennek még rossz lesz a vége.

Vigyázz, engem sokan szeretnek,
Ereje van a két szememnek...
S, merre járok, szélén az útnak,
Sokan várják, hogy értük nyúljak,
Nem lennék árva, ha elhagynálak;
Hűséget csak a hű asszony várhat...

Én nem várhatok rád örökre,
Hozzám eljön más, ha nem jössz te,
Sok az asszony, ki várva-várja,
Hogy ráhajtsam fejem vállára...
Tavas van és te nem jössz eléembe;
Vigyázz... ennek még rossz lesz a vége,

HATALMAS ASSZONY...

Hatalmas asszony: álmaim anyja,
Ki sasként kerengsz a lelkem felett,
Szállj le már értem, ne küldj el hozzám
Tarka lepkéket magad helyett!

Eleget tettél próbára engem;
Láthattad, soha meg nem csaltalak;
Megéreztem a bűnt a mézben is
És a fekélyt a hímpor alatt...

Jártam utánad örült, vad vággyal,
Kutattam ezer beszélő szemet;
Sasszárnyra vártam a lepke-hadban,
S óh, jaj, hiába kerestelek!

Hívott a világ, a dal, a mámor;
... Már-már elváltam tőled olykoron:
S mégsem tudtalak elfelejteni,
Megálmodott, erős asszonyom!

S néhanap, mintha láttalak volna,
Megcsalt a várás, a jég, a homály;
S megfutottam, mert nem találtalak:
Úgy mondják, rossz vagyok s csapodár...,

Harcoltam érted, öltem teérted,
Megérdemlem, hogy nekem add magad:
Hatalmas asszony, szállj le már hozzám,
Ne küldd folyton a lepke-hadat!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ELMENNİ — TUDOK

Elmenni — tudok: vígan és kacagva,
Onnan, hol két szem tőzzel nem maraszt;
Leőlni csendben a fagyos avarra
S némán, álmodva várni új tavaszt.

De, honnan hideg szemek elengedtek,
Vissza többé nem térek már oda;
Feldőlt romjához a régi fészeknek
Nem zarándoklok tört szívvel soha!

A Múlt hiába kopog ablakomon,
Hiába várja elprédált jogát;
Kísérteteknek csókkal nem tartozom,
Hol nincsen tűz, ott mért várjak tovább?

Most gondold meg jól, mert még nem mentem el;
Nincs új asszony, ki vállamon pihen!
De, ha holnap csak hervadt emlék leszel,
Nem visz már vissza hozzád semmi sem.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ITT NEM VAGY!

Hiába minden:
Én futok innen;
Te nem vagy köztük, asszonyom!

A lelked tiszta, akár a kristály
És fényes, mint a kikelet.
Festett lelkűek nyomortanyája,
A te hazád ez nem lehet!

Hiába várlak,
Itt nem talállok;
Én futok innen, asszonyom!

Tudom, a szíved forrongva szövi
Az öröklét nagy álmait;
Itt félszívűek mámorra vágynak,
Nem, asszonyom, te nem vagy itt!

Itt minden szentet
A sárba vernek;
Itt nincs semmi szép, asszonyom!

Te láng és tűz vagy: büszke szabadság,
Odaadás, szűzszerelem;
Itt hazugság van, nem csók, nem élet;
Nem, nem lehetsz köztük te sem!

Én innen megyek;
Itt az nem lehet,
Hogy rád találjak, asszonyom!

Te királynő vagy, nagy és hatalmas,
Aki egész szívvel szeret;
Beteg heteirák lélekvásárján
Nem kereslek én tégedet.

Hadd verjen átok,
Míg rád talállok,
Tovább kereslek, asszonyom!

Lehet, elhullok céltalan harcban
S boldogság csak másnak terem:
De festett lelkek céda mocsarát
Én nem tűröm a szívemen!

VAN MÉG EGYPÁR DALOM

**Van még egypár dalom;
Azt el kell mondanom
A ragyogó Napnak,
Csacsogó pataknak,
Vagy a jó Istennek,
Ha másnak nem kellek!**

**Van még egypár dalom;
Azt el kell mondanom...
Tovatúnt álmokról,
Elomló romokról,
Letúnt szép évekről,
Elmúlt szerelemről...**

**Van még egypár dalom;
Azt el kell mondanom,
Ha más nem is kérdi,
Ha más nem is érti,
Ha senki sem hallgat,
Ha ki is kacagnak...!**

**Van még egypár dalom;
Azt el kell mondanom,
Mielőtt elmennék,
Szememet befednék.
Ha másnak nem kellek,
Hát a jó Istennek...!**

EGYSZER ELTÉVEDTEM...

Nagyon régen... egyszer eltévedtem...

Tudom, haza nem találok többet;

Bitangolok messze idegenben

S titkos erők ide-oda löknek.

Idegenebb lesz a tájék egyre

S én bolyongok hontalan, egyedül;

Mindent szürke, bús, nedves köd lep be

S a szívemben a parázs egyre hűl...

Folyton kísért a vágy: futni innen,

Hazamenni, pihenni valahol;

Hangomnak itt még visszhangja sincsen,

Itt üres a mámor, fanyar a bor...

S vágyakozva nézek minden tűzre:

Talán ez a láng énnekem lobog;

S nincs hely, honnan a Sors el nem űzne...

Hazajutni én sohasem fogok...

Nagyon régen... egyszer eltévedtem;

Az utamat elmosta az átok...

Bitangolni fogok idegenben;

Haza többé én már nem találok...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

CSAK NAPOK VANNAK...

Csak napok vannak, ostoba napok,
Robotosak, meg hosszú ünnepek...
Semmi dal, semmi vérfelpezsdülés,
Nincs boldog álom s titkok sincsenek...

Mágnes lelkemnek nincs nyugta sehol,
Nincs merre mennem s meg sem állhatok,
Forgok, forgok, mint a bűgő csiga,
S nem tudom, hol a delejes sarok?...

És egyre várom azt a szent, percet,
Melynek mélyében új élet terem,
Várom, hogy ne csak napok legyenek,
De vér, bolondság, dal és szerelem...

EBBEN A NAGY MAGÁNOSSÁGBAN...

Ebben a nagy magánosságban
Nincsenek bolond, mámoros szavak:
Itt csupa sötét, ijesztő árny van;
Jobbkéz felől a Mindegy-város,
Balra tőlem a Semmi-sivatag...

Ebben a nagy egyedüllétben
Nincsenek forró, remegő kezek;
Nincs duhaj nóta, nincs kesergés sem,
Tompá a szó, bágyadt a napfény
És a szabadba egy út sem vezet...

Ebben a nagy megdermedtségben
Lomha az éjjel, szürke a hajnal;
Sötét, bús árnyak tanyáznak nálam,
Elég, ha én pusztulok itt el,
Nem, ide nem hozlak magammal!

SZÉP ASSZONY,
ÉN MÁR BÚCSÚZNI JÖTTEM...

Szép asszony, én már búcsúzni jöttem,
Csüggeteg fővel és betegen...
Az élet cudar, a világ hitvány
S te jó voltál velem...

Én már fáradtan vánszorgok tovább;
Szegetbe dobtam már a kardot,
Egyszer így, vagy úgy, megfordul minden,
A hírt majd meghallod...

Kegyetlen sors az, úrnak születni:
Szenny, mocskot nem tűrni lelkemen...
Az Élet nyújtja érte a számlát
És én megfizetem...

Még járok, járok, gyengén, fáradtan;
Hol leszek holnap? nem kérdelem én:
A sorsom most már az Isten dolga
És egy kicsit az enyém...

Szép asszony, én már búcsúzni jöttem;
Holnap későn lesz már, úgylehet,
Az élet cudar, te szép vagy, jó vagy
Megköszönöm neked...

A NAGY MOCSÁR...

Elnyúltál már a házam faláig,
Ellepted lassan rózsás kertemet;
Az ajtómat már félve nyitom ki
S kilépni rajta már nem is merek.
Mert belepi a lábamat a sár:
Nagy mocsár, szent mocsár!

Esténként álmos, halk zenéd csendül,
Borzas hátadon lidércfény villan;
Nem is rossz annak, ki szeret téged:
Hány madár boldog nádasaidban?
Országodban hány boldog béka jár?
Nagy mocsár, szent mocsár!

Örök, nagy baj, hogy én nem szeretlek,
Hogy megsebez az éles nád, a sás;
Jó lenne benned meghemperegni,
De engem öl a pizok, rothadás...
Nem vagyok béka, sem vízimadár
Nagy mocsár, szent mocsár!

Úgyis tudom, hogy nem kegyelmezel
S összeecsapsz egyszer a fejem felett:
Házam belepi rút, poshadt vized
S engem a romok aljára temet...
S felettem vígan hullámszik a sár;
Nagy mocsár, szent mocsár!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

BALLADA... (1)

Éjszaka volt; utam elveszett;
Kerestem a pásztortüzeket.
Lidérc csillant a mocsár felett...

Éjszaka volt: bús voltam, fáradt:
Kívántam a csendes tanyákat...
Kivert vadként itt minek várjak?

Éjszaka volt: sápadt fényt láttam:
Vakon hittem a fehér lángban...
Megindultam előre, bátran...

Éjszaka volt: süllyedni kezdtem;
Békák szóltak kéjtől rekedten...
Mocsárba csalt a lidérc engem.

Éjszaka volt: félholtra váltan
Fetrengtem a gyilkos mocsárban;
Pásztortűzre hiába vártam...

HÁTHA NEM VAGYUNK EGYMÁSTÓL TÁVOL?

Hátha nem vagyunk egymástól távol?
Hátha mindennap kezet szorítunk,
Csak közöttünk van a szürke fátyol?

S szemünk titokban hiába ragyog,
Bűbájos falat vonnak közöttünk
Titkos erővel a hétköznapiak?

Talán azért nem lelünk egymásra,
Mert szívünk dacos feldobogását
Túlharsogja az utcák lármája.

Elhal a sejtő, titkos üzenet
S a gond, a harc, az élet szétveri
Azt a kinyújtott, két, forró kezet...

Úgy sorvadunk el, egymástól távol,
Áttörhetetlen, nagy messzeségben,
— Mert közöttünk van a szürke fátyol...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NEM ÁTKOZÓDOM...

Nem átkozódom és nem kérek kegyelmet;
Csak azt szeretném, hogy mikor el kell buknom,
Emelt fővel menjek...

Meg ne kapaszkodjam fűszálban, bokorban
S gyáván azt a kezét, mely az átkot szórja,
Jaj, meg ne csókoljam...

Jobb sort vártam, hanem rosszabb is lehetne;
Büntetlen nem hághat mindenki a sziklás,
Szakadékos hegyre...

Kevés van, ki célt ér, sok van, ki elsorvad;
Az Élet csatáján elpusztultak sokan,
Nálam százszor jobbak...

Nem átkozódom és nem kérek kegyelmet,
Csak azt szeretném, hogy, mikor el kell buknom,
Emelt fővel menjek...

HA AZ EMBER AZ IDŐKBE NÉZ...

Ha az ember az Időkbe néz
És nem lát egy sugárka fényt sem,
Meg is szeretne már nyugodni
S nincs öröme a pihenésben;
Nem lát mást, csak vert csaták helyét
És letarolt, kopár réteket,
Harcra, mámorra nincs kedve már
S úgy érzi, hogy minden elveszett...

Olyankor egy-egy kézszorítás
Tengernyi talált kincssel felér
S úgy kell neki a megértő szó,
Mint éhezőnek kell a kenyér...
Az, akinek bálványa ledőlt,
Ki tenger sebből vérzik belül,
Ki tudja, mitől menekül meg,
Hogyha nincsen egész egyedül...

JÁROM AZ ELMÚLT TAVASZ UTCÁIT.

Járom az elmúlt tavasz utcáit;
Oly szürke minden, olyan letarolt...
Bágyadtan pislog az utcalámpa
És néma lett a hold...

Kifosztottak és kacagtak rajtam,
Vert a zápor és úzött a hideg;
Semmit sem bánok, mit elvesztettem,
Csak a régi hitet....

Azt a vak hitet, mely bennem égett,
Melyről azt hittem, hogy halhatatlan;
Mellyel bíztam az egész világban:
Másban és magamban...

Vígan köszöntött az utcalámpa
S kacagott a hold a felhők felett:
Az a szent hit az örök tavaszcélról
De régen elveszett...

Valaha itt nem egyedül jártam;
A kísérőm a bátrak álma volt;
A régi vágyak utcáin minden
Néma és letarolt...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

DÈJA VU.

Egyszer majd meglátlak s elmegyek utánad,
Mintha hazamennék...
Hangod is ismerem, szemed is láttam már:
Csupa régi emlék...

És, akárcsak otthon, az asztalotokhoz
Leülök közétek;
Úgy elbeszélgetünk csendben, szeretettel,
Mint a jó testvérek...

Senki nem kérdez meg, hol és merre jártam,
Átokban, veszélyben?
Csak annak örültök, hogy közétek végre
Mégis hazatértem...

Azt sem kutatjátok, hogy kit, mért szerettem?
Honnan a sok sebhely?
De letörlitek a homlokomról a vért
Csendes szeretettel...,

Én öledbe hajtom dacos, gőgös fejem
S hajam simogatod;
A sok céda harcot én úgy elfelejtem;
Hiszen otthon vagyok...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

BÉKÜLGETEK...

Én már csendesén békülgetek;
Kibékülök a hideg ősszel
S nem gyűlölöm a havas telet...
Már békülgetek...

Nem átkozódom és nem kacagok;
Nem hívom vissza a múlt fényét
S nem űzöm vadul a holnapot...
Már nem kacagok...

Hűtlen páromat sem űzöm el;
Nem hányom fel sok régi vétkét,
Ha visszatér hozzám s átölel...
Már nem űzöm el...

Sorsom felett könnyet nem ejtek;
Elviselem, mi megíratott:
Örömet, csendet és keresztet...
Könnyet nem ejtek...

Parázshoz búvok tüzek helyett;
Panaszszó nélkül, megnyugodva,
Csendben, mindennel békülgetek...
Nagy tüzek helyett...

MINDEN ÉVBEN SZÜRKÉBB LESZ

**Minden évben szürkébb lesz a
Tavaszi jötte;
Minden évben több álmunk van
Összetörve...**

**Minden nappal rozsdásabb lesz
Lelkünk zárja;
Nincs már semmi, mi a nyitját
Megtalálja...**

**Minden percben egykedvűbben
Nézünk széjjel
S nem törődünk harccal, bérrel,
Dicsőséggel...**

**Lassan-lassan leáldoz a
Nap sugara
S eljutunk a hideg, üres
Éjszakába.....**

BÖLCSNEK LENNI...

Jó lenne megint bölcsnek lenni,
Dalolva járni zöld fák alatt;
Kacagni mindent, semmit sem várni,
Megölelni a napsugarat...

Beburkolva csendes magányba,
Csodálkozni sok apró csudán,
Szeretni ezt is, szeretni azt is
És mégsem sírni semmi után...

Elkóborolni a csallitban,
Hol madár szól, virágok nőnek,
Nem figyelni a kegyetlen sasra,
Kerülni a babérerdőket...

Óh, jaj, miként hány-vet az Élet!
Ha elindulok, eltévedek,
Tegnap vihar vert s a Holnap mélyén
Fenyegető, zúgó fellegek...

Tüskés vadon, nedves mocsár van,
Hol fényes vár állott egykoron!
Nincsenek csendes, bűvös éjszakák
S ünnepnap, ha szépet álmodom...

Én Istenem, adj új álmokat,
Egy kis pihenést, napsugarat.
Szeretném, hogyha bölcs lennék megint
S kacagva járnék zöld fák alatt...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

Ti ERŐSEK...

**Ti erősek, ti bátrak, ti szépek!
Minek is mennék én tiközétek?**

**Hadd húzódjam a csendes magányba,
Én: a gyenge, a csúnya, a gyáva...**

**Erőm lenne tán nagy küzdelemben,
De rablásban nem, törtetésben nem...**

**A Halál sohsem volt ellenségem,
De hazug szóktól, azoktól féltem...**

**S ragyogni tudnék tán én is épen,
De csak ellopott, idegen fényben...**

**Az én sorsom már: dalolni halkan,
Fény nélkül, csendben és önmagamban**

**Minek is mennék én tiközétek?
Ti bátrak vagytok, erősek, szépek...**

ÚGY SZERETNÉK ÉN IS...

Úgy szeretnék én is
Néha hazamenni;
Ásítva, fáradtan
Robotot végezni,
Azután, mint mások,
Gondtalan pihenni;
Néha összeveszni,
Néha ölelkezni:
Semmit sem kérdezni...

Úgy szeretnék én is
Nyugodtan aludni;
Nehéz nagy álmokat
Átszunnyadni tudni,
Véres, bús gondokat
Semmivé hazudni:
Nehezen indulni,
Mindig célhoz jutni,
Nem szállni, nem bukni!

Úgy szeretnék én is
Valamit megszokni,
Harcosok csatáján
Büszkén mosolyogni,
Órákat, percekét
Rabigába fogni;
Reggel káromkodni,
Este imádkozni,
Sohsem csodálkozni.

Úgy szeretnék én is
Dübörögve lépni;
Fáradt, tört szárnyakkal
Vissza sohse térni;
Örökké koldulni,
Folytonosan kérni,
Hangosan beszélni,
A büszkét lenézni,
Valamit elérni!

FELJÖTT MÁR AZ ESTHAJNALCSILLAG.

Feljött már az Esthajnalcsillag;
Még egy párat kacagni kéne,
Amíg leszáll a sötét éjjel...

De én kacagni nem tudok már,
Úgy érzem, hogy kár a nappalért,
Mely alig jött és máris elmúlt...

Engem a Nap nem égetett meg,
Hogy epedve vágyjam az estre,
Hogy fáradtan nyugodni térjek —

Én lázongok, mert köd lepett meg;
Megsiratok minden sugarat,
Mely érhetett volna s elkerült...

Én még eddig nem lankadtam el,
Még szeretnék égni a napon,
És már itt az Esthajnalcsillag...

Én szeretnék még fényben úszni,
S mégis lassan sötétül a táj,
S árnyékba vész, amit szerettem...

Már egyre többet kell kutatnom...
S egyre kevesebb, amit látok...
Míg szememet lecsukja az éj...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

EMLÉKEZEM...

Emlékezem...
Tüzes volt. Gőgös volt és féktelen...
Szerettem. Követtem. Csüggtem rajta:
A lelken.

Aztán eltűnt...
A nagy harcban egyszer csak elmaradt.
Nem látjuk már egymást. Kísérőim
Üres szavak...

Beszélt hozzám, óvott. Harcolt velem.
Emlékezem...
Biztatott, vigasztalt, mikor elnyűtt
A küzdelem...

Nincs már többé...
Nem súg már, nem beszél s mit sem tagad,
Mehalt s betemette nyugvóhelyét
A sár, salak...

Emlékezem...
Fáradt volt már, sápadt és vértelen;
Alig lehelt. Ezer seb tátongott
A lelken...

Jött az árvíz...
Ellepett a szennyes, csúf áradat;
Azt hiszem, ott nyugszik örökre az
Iszap alatt...

ELÉGIA A SZÉPSÉGHEZ.

Borítsd rám ismét sugarad fényét,
Régen elvesztett királynőm: Szépség!

Gondok bús útján senki sem vezet,
Mióta egyszer elvesztettelek.

Azóta járok ködben, borúban,
Már csak fáradtan, csak szomorúan.

Szivem azóta hideg és kemény,
Mióta fényed nem lángol felém.

Ott vagy szirmában minden virágnak,
Csak én, szegény vak, csak én nem látlak!

Pedig vágyával minden sejtemnek
Téged szomjazlak, téged kereslek!

Te nélküled az élet nem élet,
A bor keserű, a vágy megéget.

Ami történik, mind bús varázslat,
Mámora eltűnt a szép magánynak.

Add vissza nekem sugarad fényét,
Örömöm anyja, királynőm: Szépség!

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

VOLTAM...

**Voltam... ma már csak félig vagyok;
Dalok nem jutnak az eszembe...
Vert csatákon kopott a lelkem:
Sírásra erős, harcra gyenge...**

**Álmodtam... ma már nem álmodom;
Nem csábít messze fény ezüstje...
Körülvesz a mindennap köde:
S nincs napsugár, mely általüsse...**

**Vártam... ma már semmit sem várok:
Nem kábítanak pompás szavak...
Hírnév, kincsek: megannyi légvár,
Egy kis szélre összeomlanak...**

**Hittem... ma már kinek is hinnék?
Az én útam pusztákon vezet...
Ott nincsen mámor, nincs bohó tánc
És én mindég egyedül leszek...**

**Szeretnék megint lánggal égni,
Vagy hordozni egy nagy bánatot:
De körülvesz az Élet köde.
Voltam... ma már csak félig vagyok...**

IRIGYELLEK...

**Irigyellek, mert
Nyugalmas éjen
Puha ágyadban
Zokoghatsz értem...**

**Megsirathatod
Búsan, magadban
A csókot, mit én
Sohasem adtam...**

**Neked van egy szent,
Titkos bánatod;
Álmodhatod, hogy
A tiéd vagyok...**

**Míg én fáradtan
Rovom a napot,
Sohsem álmodom
S kit sem siratok.**

**Ha szívem dobban,
Azt meg se érzem,
Irigyellek, mert
Zokoghatsz értem...**

FURCSA, FURCSA...

Furcsa, furcsa...

**Én is jártam napsugárban,
Egész nap a csókot vártam;
Gonddal, bajjal nem törődtem
S nem számoltam az időt sem...**

Furcsa, furcsa...

**A hajamat simogatták,
Ha csók kellett, azt megadták;
S ha egy szembe belenéztem,
Jómagam is tűzben égtem...**

Furcsa, furcsa...

**Volt idő, hogy csak jót vártam,
Ami rossz volt, meg sem láttam;
A szememben lángok égtek
S úgy kergettem a Szépséget**

Furcsa, furcsa...

**Görnyedt háttal, őszült hajjal
Küszködöm a gonddal, bajjal;
Ha a Szép jön, meg sem látom,
Hogy jó jöjjön, nem is várom...**

Furcsa, furcsa...

**Nem bánom a csókok fogytát,
Nem untat a magánosság;
Nem is sírok, nem kesergek,
Hogy az évek elreppentek...**

A NYÁR NEM VOLT HOZZÁM...

A nyár nem volt hozzám
Mindig csak kegyetlen;
Pár lehullt gyümölcsöt
Néha felszedhettem...

S az ősz, amit tudott,
Azt mind nekem adta:
Szalmavirágcsót
Hintett az útamra...

Csak a tavasz volt, ki
Sohsem adott semmit:
Amerre én járok,
Arra rózsák nem nyit...

Elkísér árnyékként
Egy rejtélyes átok:
Sohasem szedhettem
Kedvemre virágot...

Én, aki a tavaszt,
Virágot szerettem,
Sohsem pihenhettem
Csendes, hűvös kertben...

MIÓTA ELVÁLTUNK...

**Mióta elváltunk,
Nőt sohsem csókoltam
Alázatos vággyal,
Győzelmi mámorban...**

**Azóta egy szóra
Remegve nem lestem;
Azóta nem vérzett
A szívem egyszer sem.**

**Azóta, hogy házad
Tájékat elhagytam,
Akkor is, ha csókolt,
Hideg volt az ajkam...**

**Csak úgy kegyelemből,
Ha éppen ráérttem, —
Pihent meg a kezem
Asszonyok kezében.**

**Azóta lettem én
Kacagó, kegyetlen;
Azóta történt, hogy
Senkit se szerettem...**

MÁR BELETÖRŐDTEM...

Már beletörődtem,
Hogy kavicson járok,
Hogy dudva verte fel
Az utat előttem,

S jóra mi sem válik;
S hogy gázolnom kell a
Posványban bokáig...
... Már beletörődtem...

Még fáradt sem lennék,
Hogyha néha-néha
Madárdal verné fel
Lelkem zordon csendjét...

... Csak úgy pihenésül...
Ha sötét éj után
Az ég újra kékül...
... Még fáradt sem lennék.

Átkom kedvre válna,
Hogyha elkísérne
Magános utamon
Egy dalos madárka...

S a csicsergő dalra
Régen alvó szívem
Újra megszólalna...
... Átkom kedvre válna...

KÁR A TÚZÉRT...

**Kár a tűzért, mely hasztalan lobban
Mocsár közepén, poshadt víz felett;
Láng nélkül füstöl, meghal titokban,
Mert rothadásban, ködben született!**

**Kár az erőért, mely teret nem lel
S szembe csak sötét árnyakkal kerül,
Vad csatákat vív kísértetekkel
És elvonaglik tehetetlenül.**

**Kár a rózsáért, mit odadobnak
Az árokszélre, az út porába:
Illata elvész, szirma elfonnyad,
A por belepi, senki sem látja.**

**Kár a lelkekért, kik büszke hévvel
Az egyedüllét útait járják;
Kár azért, aki magában ég el
S nem látja célját, nem leli párját...**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

CSEND VAN...

Csend van. Lelkünkben, mint éji szellem
Kísértget a múlt, a búcsú, a vád:
És gondolatban, emlékek szárnyán
Megkopogtatjuk egymás ablakát...

Hát jó volt ez így? Büszkén, dacosan?
Nem nézni balra, nem nézni jobbra?
Eltiporni a dobogó szívet?
Mérgezett tőrrel vágyat gyilkolva?

Hát jó volt ez így? Lelkünk vérével
Meváltani az egyedüllétet?
Széttépni minden szunnyadó vágyat,
Ha szívünk mélyén félve felébredt?

Hát így kellett ezt? A régi fészket
Elhagyni s mintha semmi sem fájna,
Új álmot úzve, új vágyat hajtva,
Elkóborolni idegen tájra?

Fészket nem raktunk. Vágyat nem leltünk.
S a szívünk mégsem dobbanhat össze:
Régi vágyaink el vannak tépve
S szerelmünk láncá össze van törve...

Csak éppen néha, mint éji szellem,
Szívünk mélyében megcsendül a vád:
És bűnbánóan, sóhajok szárnyán
Megkopogtatjuk egymás ablakát...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

BALLADA. (2)

Szép bohó kedvű lány,
Felfutó borostyán;
Hogyha ifjabb lennék,
Azt mondanám néked:
Lelkem, galambocskám!

De, mivel én már az
Éltem estjét járom,
Szép bohó kedvű nő,
Csak azt mondom neked:
Édes kicsi lányom!

AZT MONDJÁK RÓLAM...

Azt mondják rólam, víg fiú vagyok,
Dalos, tréfás, sőt néha csintalan;
A kedvem vidám, szívem nem sajog
S mindég tele van habzó poharam...

Azt mondják rólam, sírni nem láttak,
Hangom borússá sohsem csendesül;
Az arcomat nem felhőzi bánat...
Mit tudják ők, hogy mi zajlik belül?

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

VIRÁGÉNEK.

Tavasza volt. Tépted a virágot
S számoltad a leveleket.
Szád nem súgta, titokban kértded:
„Vajjon... Szeret, vagy nem szeret?”

Tavasz van... Téped a virágot.
Nem számolod a leveleket;
Mért kérdeznéd? úgyis tudod már...
Vajjon... szeret, vagy nem szeret?

MÁR VÉGIGÉLTEM AZ ÉLETEMET...

Már végigéltem az életemet;
Voltam gyermek és megtört agg, beteg,
Az idő eljárt, ütött az óra,
Csendben belépek a koporsómba;
S az, aki holnap majd onnan felkel,
Az én hangommal, az én szememmel,
Az most születik, az nem én leszek...

Az talán megint kacag és kérdez,
S elzarándokol egy-egy szentképhez;
Az tán dacosan előrevágtat
S hittel nekivág a nagy világnak,
Lehet, hogy majd még álmot is kerget
S új bálványt állít a szerelemnek,
Az a testemben egy új legény lesz...

Ő rá talán még szent órák várnak;
Tán még örül is a borostyánnak,
S csak néha dob, ha nincsen más dolga,
Egy-egy virágot az én síromra,
Az időm eljárt, ütött az óra,
Én már belépek a koporsómba
S az nem én leszek, aki feltámad...

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ÚR MARADTAM.

Egy-két jó szót itt is, ott is érdemelnék
Koldulatlan;
Hiszen én is sokat adtam. Node mindegy:
Úr maradtam.

Ahol jártam, sok könny száradt. Adósságom
Megtérítettem.
Pénzzel, csókkal sohasem voltam fukarkodó
Életemben.

Pénzt és csókot nem vadásztam, nem kergettem,
Könyörögtem.
Fénysugarat nem koldultam. Nem féltem a
Szürke ködben.

S most egyedül és szegényen itt maradtam
Egymagamban,
Aki másnak annyit adtam... Node nem baj:
Úr maradtam...

VÉGRENDELET.

Ha meghalok...

**Senki fia meg ne sirasson,
Mi idefűz, kettészakadjon,
A síromon virág fakadjon!**

**A nevemet gyász ne kísérje,
Ki szeret, egy könnyel beérje,
Úgy engedjen a feledésbe.**

**Aki várt rám, tovább ne várjon,
Ki elhagyott, az meg ne álljon,
Fel ne sikoltson régi párom...**

**Csendben susogjon minden dalom,
Ne zúgja át a vad siralom.
Ámen. Úgy legyen! Így akarom!...**

EGYÉB VERSEK

**Ezek a versek vagy máshol, vagy eddig sehol sem jelentek meg.
Az biztos, hogy Rakovszky Menyhért nem tette be minden fiatalkori
versét a „Fiatalság Fejfája”-ba, és hogy a könyv megjelenése után is
írt még verseket.**

**Ezekkel szeretnénk most, ezen az úton, a könyvet kiegészíteni.
Ezért itt megint kérünk mindenkit, kinek ilyen versek vannak a
birtokában, küldje el nekünk, hogy fel tudjuk venni a
következő kiadásba.**

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

NE SÍRJ HA SZÉTFOSZLIK.

**Ne sírj, ha szétfoszlik
Egy-egy édes álmod;
Dobd el magadtól, mint
Elhervadt virágot.**

**Annyi virág hervad
Alkonyán a nyárnak;
Gyönyörködtek bennük
S neked mégse fájnak.**

**S hogyha néha elfog
A fájdalom mégis,
Végy erőt magadon
S kacagj csak azért is.**

**Minek megsiratni,
Minek tűnő álmod?
Dobd el magadtól, mint
Elhervadt virágot!**

**Ha virágod holt is:
Megmarad illatja
Ezerjő illattal
Lelkedet áthatja.**

Megjelent a Regnum Marianum újságjában a „Zászlónk” 1911/12-es évfolyamában.
Köszönöm a verset a Zászlónk mai szerkesztőségének.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MENYHÉRT VERSE.

**Tulajdonképpen régen meghaltam;
Mi idekötött, mind, mind elhagyott,
De elszakadni nincsen még hatalmam,
Nagy-nagy kín ez: a ráadás-napok.**

**A lélek most már érzéketlen;
Csapongva keres újabb, jobb helyet.
Pihenni kíván testetlenül, csendben,
Fényt is látni a földi szenny helyett.**

**A testem fáradt, fáj minden pillanat,
Roncsolt az agy, a fül, szem, a torok.
S a szív, e konok, makacs húsdarab
Nem áll meg, csak mindég tovább dobog.**

(R. Iván kézírásában, az ő versei között de a szöveg R. Menyhéltre
— ki torok/gégerákban szenvedett és halt meg 1959-ben — illik inkább.)

INDEX.

ELŐSZÓ	7
ÉLETRAJZ	8
FIATALSÁG FEJFÁJA	10
EGYÉB VERSEK	100

VERSEK CÍMEI ABC SORRENDEN

A CSATATÉREN.	22
A CSODASZIGET.	11
A HEGYFOKON.	12
A MAGÁNY.	43
A MÚLTRÓL.	23
A NAGY MOCSÁR...	75
A NAP FORRÓ, BÜSZKE ÉS KEGYETLEN...	36
A NYÁR NEM VOLT HOZZÁM...	91
A SÁTÁNHÓZ.	56
A TALMI ÉKSZER.	66
ACÉLRÓZSÁK.	34
AKIT AZ ÁLMOK ÖSSZETÖRTEK...	22
ÁLMODTAM FÉNYES, SZENT IDŐKET	59
ÁTÁLMODTAM SOK MÁMOROS ÉJET	26
AZ ÁLMOK, AMIKET ÖSSZETÉPTEM...	14
AZ ÉN SZOBÁM...	24
AZ ÚJ KIRÁLYNŐ.	59
AZOK AZ ÓRÁK	27
AZT ÍROD...	13
AZT MONDJÁK RÓLAM...	96
BALLADA. (1)	76
BALLADA. (2)	96
BÁRSONYKÖTÉSES PIROS KÖNYVBEN	21
BÉKÜLGETEK...	80
BÖLCSNEK LENNI...	82
BÚSAN TÖBBÉ NEM LÁTSZ...	38
CSAK EGY KICSIT LETTEM VOLNA ROSSZ.	16
CSAK NAPOK VANNAK...	73
CSEND VAN...	95
DÉJA VU.	79
EBBEN A NAGY MAGÁNOSSÁGBAN...	73
EGYSZER ÉLTÉVEDTEM...	72
EGYSZER VOLT — RÉGEN VOLT...	11
ÉJSZAKA, ÉJSZAKA!	43
ELÉGIA A SZÉPSÉGHEZ.	87

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

ELKÍVÁNKOZOL...	35
ELMENNI — TUDOK	69
ELVESZETT UTAK ÉJJELÉT JÁROM...	47
EMLÉKEZEM...	86
... ÉN NEM...	54
ÉN NEM ÁLLOM...	41
ÉNFELÉM NE JÖJJ GYÁVASÁGGAL!	52
FÉLEK, HOGY A SZÍVED ELVESZTED,	32
FELJÖTT MÁR AZ ESTHAJNALCSILLAG.	85
FIGYELJ RÁM... TAVASZ VAN...	39
FOGUNK-E MÉG?...	19
FURCSA, FURCSA...	90
GYERMEK VOLTÁL MÉG...	30
HA A FEHÉR ÁLMOK...	18
HA AKAROD, HOGY NÁLAD MARADJAK...	60
HA AZ EMBER AZ IDŐKBE NÉZ...	77
HA EGY MARÉK MÚLT...	21
HA ELMENNÉK IS...	29
HA MAJD TÖRT SZÍVVEL...	51
HA NEM FÉLSZ TÓLEM, ELJÖHETSZ VELEM...	33
HA NEM HAZUDTÁL...	63
HA ÚGY AKARNÁM...	40
HABZÓ SERLEGEMMEL...	57
HATALMAS ASSZONY...	68
HÁTHA NEM VAGYUNK EGYMÁSTÓL TÁVOL?	76
HIÁBA VÁRSZ...	42
HOSSZÚ UTAT KELL VÉGIGJÁRnom...	30
IDE, HOZZÁM, MÁR NEM JÖHETSZ SOHA...	44
IMÁDKOZZUNK, TESTVÉREK...!	27
INDEX.	103
IRIGYELLEK...	89
ITT JÁROK MEGINT...	47
ITT NEM VAGY!	70
JÁROM AZ ELMÚLT TAVASZ UTCÁIT.	78
KÁR A TŰZÉRT...	94
KÁR ÉRTED.	63
KÁR ÉRTED, HOGYHA NEM SZERETSZ NAGYON...	62
KÉRDŐJELEK.	60
KÉT FORRÓ KEZEMMEL...	50
KIT TE NEM ISMERSZ...	17
KÖNYÖRGÉS.	58
KÜLÖNÖS, HOGY NEM VAGY	45
LÁTOD, ÉN OLYAN LESZEK...	53
LEHET, HOGY ÚTAINK...	31
LEVÉL.	16
MA MÉG...	37
MA VISZONTLÁTTAM A JÉGHEGYEKET...	25

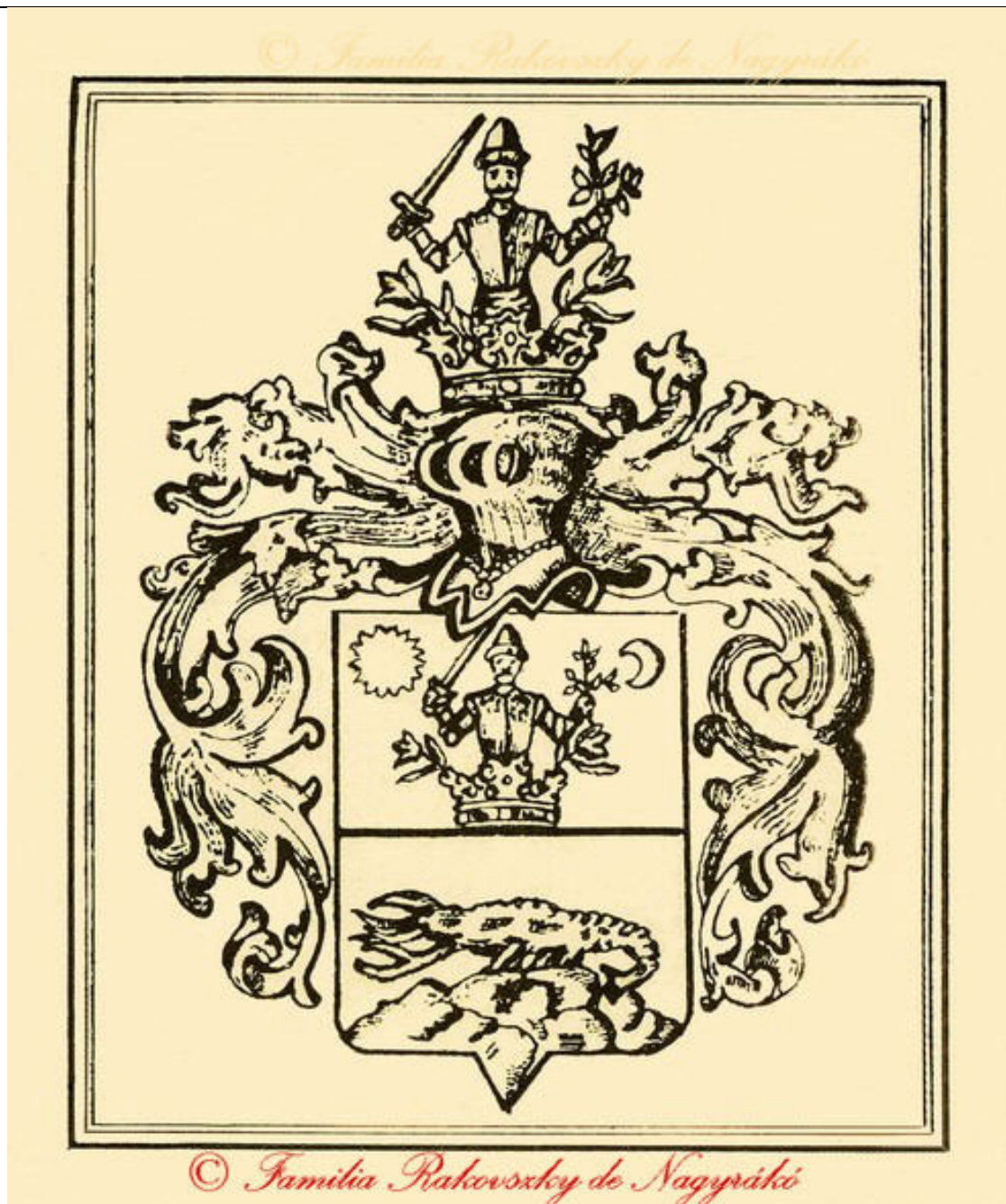
RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

MÁR BELETÖRÖDTEM...	93
MÁR VÉGIGÉLTEM AZ ÉLETEMET...	97
MÉG EGY VERS AZ ISMERETLEN ASSZONYHOZ.	65
MEGÍROM NEKED, HOGY ÉLEK...	25
MEGSÚGOM NEKED...	50
MENEKÜLJ...	49
MENYHÉRT VERSE.	102
MINDEN ÉVBEN SZÜRKÉBB LESZ	81
MINDENEM A TIÉD...	67
MIÓTA ELVÁLTUNK...	92
NE ADJA AZ ISTEN...	14
NE SÍRJ HA SZÉTFOSZLIK.	101
NEHÉZ ÓBOR VOLTAM...	42
NEM ÁTKOZÓDOM...	77
NEM AZ A HÚ...	32
NEM LESZ RÁ SEMMI, DE SEMMI OKOD...	38
NEM, MÉG NEM HALTÁL MEG...	36
NINCS IDŐM...	49
ÖLELÉSEM ELPAZAROLTAM...	28
OLVASTAM A SZEMEDBŐL...	48
RÉGI CSÓKOKTÓL FAGYOS A LELKEM.	20
ROMÁNC.	46
SZÉP ASSZONY, ÉN MÁR BÚCSÚZNI JÖTTEM...	74
SZÉP LENNE ...	46
TALÁN IJEDTEN ELFUTSZ TŐLEM.	61
TAVASSZAL...	28
TI ERŐSEK...	83
TIÉD LESZEK, HOGYHA BEVALLOD...	62
TUDOD, EGYSZER...	20
TUDOD, ILYENKOR HAZUDIK A NYÁR!	15
ÚGY SZERETNÉK ÉN IS...	84
ÚR MARADTAM.	98
URAM, SÁTÁN, ADJ MÁR KEGYELMET.	55
VADVIRÁGOK.	17
VAN MÉG EGYPÁR DALOM	71
VÁRSZ-E MÉG?	13
VÉGRENDELET.	99
VERS AZ ISMERETLEN ASSZONYHOZ.	64
VIGYÁZZ...	67
VIRÁGÉNEK.	97
VISSZAADHATOD, AMI ELVESZETT...	29
VOLTAM...	88

A NAGYRAKÓI RAKOVSZKY CSALÁD SZÉPIRODALMI MUNKÁI

XX. század: nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky Fivérek versei.

RAKOVSZKY MENYHÉRT (1894-1959)

Ex-Libris Rakovszky Iván versei között